

IVE

Uppsala kommun
inriktning, verksamhet, ekonomi
2015–2018

Uppsala. Förvandling. Varje dag sedan 1286.

Uppsala kommun

INRIKTNING, VERKSAMHET, EKONOMI

2015 - 2018

Beslutas i kommunfullmäktige 9-10 juni 2014

Innehåll

1. Vision	6
2. Utvecklingsförutsättningar	7
3. Ekonomiska förutsättningar	10
4.1 Stadsbyggnad	14
4.2 Pedagogisk verksamhet	20
4.3 Vård och omsorg	25
4.4 Arbete och integration	30
4.5 Kultur, idrott och fritid	34
4.6 Ledar- och medarbetarskap	38
4.7 Gemensamma verksamhetsområden	41
5. Investeringar.....	47
6. Ägardirektiv, avkastningskrav och utdelningsprinciper för Uppsala Stadshus AB och dotterbolagen i stadshuskoncernen	51
7. Direktiv för produktionsstyrelser	61
8. Styrmodell	63
9. Styrdokument (KF, KS).....	70
Bilagor	
Bilaga 1	71
Bilaga 2	72
Bilaga 3	73
Bilaga 4	74
Bilaga 5	75
Bilaga 6	76
Bilaga 7	77
Bilaga 8	78
Bilaga 9	79
Bilaga 10	84
Bilaga 11	85

Uppsala fortsätter att utvecklas

Förra året blev Uppsala kommun utsedd till årets klimatstad 2013. Vi har precis fått utmärkelsen bästa stadskommun 2014. Uppsalas framgångar är ett resultat av långsiktigt och engagerat arbete av medarbetare och uppsalabor. Tillsammans utvecklar vi Uppsala. Uppsala är en attraktiv kommun där spännande arbetsliv, aktiv fritid och en välfärd i framkant möts. Nu fortsätter utvecklingen.

En väl fungerande arbetsmarknad, en låg arbetslöshet, bra utbildningsmöjligheter och goda kollektivtrafiklösningar bidrar till Uppsalas attraktivitet och en fortsatt hög inflyttning. För att vi ska kunna fortsätta välkomna människor hit krävs fler bostäder och en mångfald på bostadsmarknaden. Vårt mål är att det ska byggas minst 3 000 nya bostäder per år. Vi har idag den högsta takten i bostadsbyggande på många år, vilket talar för att vi har stora möjligheter att nå vår ambition och skapa många nya hem i Uppsala kommun.

Ekonomi i balans

Uppsalas framtid ser ljus ut. Vi har en god ekonomi genom växande skatteintäkter, stark balansräkning, låg skuldsättning och sjunkande kostnadsutveckling. Genom att Uppsalas attraktivitet fortsätter att stärkas växer skatteintäkterna kraftigt framöver. Uppsala kommun har ett styrsystem som möjliggör en balans mellan investeringar och hushållning. Detta är precis vad som behövs för att långsiktigt fortsätta utveckla Uppsala och välfärdens kärna.

Utanförskapet fortsätter att minska. Uppsala har en väl fungerande arbetsmarknad och låg arbetslöshet. Fler och fler har ett jobb att gå till. Vi fortsätter att förbättra näringslivsklimatet för att skapa fler arbetstillfällen och möjligheter i vår kommun. Uppsala kommun ska vara en plats där livsdrömmar förverkligas och visioner blir verklighet.

Investeringar i välfärdens kärna

Rekordinvesteringar i förskolor och skolor fortsätter. Den pedagogiska verksamheten kommer fortsätta utvecklas både vad gäller den pedagogiska kvaliteten och lokalernas utformning. Stora renoveringar, ny- och tillbyggnationer realiseras de kommande åren. Tillgängligheten för alla barn utvecklas ytterligare genom fler platser, större valfrihet och ökade öppettider. Dessutom får samtliga barn möjlighet att vistas 30-timmar per vecka i förskolan. En särskild satsning för att minska barngrupperna i förskolan görs också de kommande åren.

Samtidigt stärker vi lärarnas ställning i Uppsala. Attraktiviteten i läraryrket ska förbättras, prestation premieras och lönekarriär möjliggöras. Vi har fattat ett särskilt beslut där våra ambitioner på löneområdet tydliggjorts. Beslutet har blivit väl emottaget.

Alla medarbetare gör ett fantastiskt jobb i välfärdens verksamheter. Detta gör att Uppsala kommun har en välfärd av hög kvalitet och i många sammanhang står som förebild för andra kommuner. Tillsammans fortsätter vi att utveckla Uppsala framåt.

Fredrik Ahlstedt (M)
Kommunstyrelsens ordförande
Uppsala den 20 maj 2014

1. Vision

Uppsala är en kommun där alla människors lika värde, inneboende kraft och kreativitet respekteras och tas tillvara genom att var och en får möjlighet att påverka sin situation i en långsiktigt hållbar miljö som präglas av positiv dynamik, öppenhet och gemensamt ansvar.

Beslut i kommunfullmäktige maj 2007

2. Utvecklingsförutsättningar

En snabbväxande hållbar storstad

Uppsalas förutsättningar för att bli nordlig nod i huvudstadsregionen och utvecklas till kraftcentrum för innovationer, nyetableringar och jobbtillväxt i hela Mälardalen är goda.

Av Sveriges arbetsmarknadsregioner är Stockholm-Uppsala den överlägset största och dominerar såväl den befolknings- som sysselsättningsmässiga utvecklingen i riket och därmed även den ekonomiska tillväxten. Regionen har drygt en fjärdedel av rikets befolkning och cirka en tredjedel av sysselsättning och inkomster. Fram till 2030 handlar det om att bereda plats för ytterligare 600 000 invånare i regionen.

Genom att Uppsala tillhör Sveriges största arbetsmarknadsregion sker tillväxten mycket snabbt och efterfrågan på bostäder är hög. Kommunen förbereder sig för att vara en stad med 250 000-275 000 invånare år 2030. Det motsvarar en befolkningstillväxt på 2 500-3 500 invånare per år.

Utvecklingsscenarier visar ett invånarantal i spannet 280 000-340 000 år 2050. Uppsala befäster därmed sin roll som storstad.

Uppsalas befolkning förändras

Kommande generationers yngre och äldre är fler till antalet och har andra värderingar, krav och levnadsvanor jämfört med tidigare generationer. Detta kommer att påverka framtidens välfärdstjänster, boendeformer, arbetsorganisation, fritidsaktiviteter och stadsplanering. Utvecklingen går mot ökad individualisering och valfrihet. De nya livsvillkoren för äldre och deras krav och behov är en stor potential för utveckling av kommunens näringsliv.

En skola i toppklass öppnar Uppsala för världen

I internationell konkurrens med andra regioner står Uppsala inför uppgiften att erbjuda något unikt som attraherar internationell spetskompetens, investeringar, besökare och invånare.

Framtidens levnadsstandard och välbefinnande avgörs till mycket stor del av situationen i dagens klassrum. En skola av högsta internationella klass är grunden för att Uppsala ska vara attraktivt i framtidens kunskapssamhälle. Framgång i skolan har en avgörande betydelse för individens möjligheter att utforma sitt liv. Uppsalas invånare kan välja mellan ett varierat utbud av inriktningar och driftsformer.

Globaliseringen leder också generellt till ökad mångfald och invandring till Uppsala. Ökad mångfald är en strategisk tillgång i ett allt mer globalt orienterat och kunskapsberoende samhälle. En befolkning där fler har utländsk bakgrund skapar möjligheter som kan ge konkurrensfördelar på den globala marknaden.

Uppsalas attraktivitet och tillgänglighet stärks

Transportsystemets kapacitet, de tidsmässiga avstånden och transportkostnaderna, den så kallade tillgängligheten spelar en avgörande roll för regionförstoringen. Ökat utbud av arbetsplatser gör arbetsmarknaden mindre känslig för konjunktursvängningar och strukturförändringar. Stadens utveckling och utbud av jobb, utbildning, service och kultur är också av stor betydelse för landsbygden, tätorter och grannkommuner i länet. Det är därför viktigt att fortsätta satsa på regional integration genom miljö- och resurseffektiva kollektivtrafiksystem.

Genom ökad tillgänglighet kommer företagen närmare en större marknad och närmare samarbetspartners. Samtidigt innebär det att konkurrensen skärps.

Målsättningen för kommunen är att gång-, cykel- och kollektivtrafik blir det naturliga valet för alla resor. Högkvalitativt bredband och mobiltäckning skapar förutsättningar att bo, leva och verka i såväl staden som på landsbygden.

Arbetsmarknad i tillväxt

Den regionala strukturen i arbetsmarknadsregionen Stockholm-Uppsala är av vital betydelse för Uppsalas framtid både som boende- och arbetsort. Genom att dra fördel av olika städers specialisering och utveckla Uppsala som ett nordligt kraftcentrum skapas förutsättningar för en mer flerkärnig storstadsregion där pendlingsströmmarna går i flera riktningar.

Idag har Uppsala cirka 7,5 procent av arbetstillfällena i arbetsmarknadsregionen Stockholm-Uppsala. En kommun med 340 000 invånare år 2050 skapar omkring 2 000 nya arbetstillfällen per år. Det motsvarar totalt 70 000 nya jobb i Uppsala perioden fram till 2050. Genom en fortsatt framåtriktad näringspolitik som främjar ett gott företagsklimat, nyetableringar och entreprenörskap upprätthålls balansen mellan dag- och nattbefolkning.

En expansiv arbetsmarknad där nya jobb skapas kräver en inkluderande tillväxt för alla invånare. Ungdomars etablering på arbetsmarknaden eller i högre studier behöver säkerställas för att undvika långvarig arbetslöshet och för att de traditionella könsmonstren kring utbildningsval och rekrytering ska brytas.

Uppsala näringslivsstruktur breddas

Uppsalas näringsliv har under lång tid vilat på tre ben: de lokalmarknadsorienterade näringarna som drivs av befolkningsutvecklingen, de specialiserade offentliga tjänsterna med statlig/regional finansiering och den exportinriktade kunskapsintensiva Life-science industrin. Inkluderas dessutom olika typer av underleverantörer blir sektorns betydelse än mer omfattande. Den offentliga sektorns andel av Uppsalas arbetsmarknad har minskat från 50 procent till 40 procent det senaste decenniet, bland annat som en följd av införande av valfrihetssystemet, ökad handel och hög tillväxt i den privata sektorn.

Hållbar tillväxt

Stora globala samhällsutmaningar är bland annat kopplade till klimat, energi, miljö och demografi, men också till social trygghet och delaktighet, god hälsa och utbildning. Det finns en bred samstämmighet om innovationernas och nyskapandets avgörande betydelse för tillväxt och som lösning på de stora samhälleliga utmaningarna. För att förverkliga de möjligheter som härigenom öppnas krävs att kommunen samarbetar med näringsliv och forskning samt med nationella myndigheter och europeiska program.

Med befolkningstillväxten ökar behovet av hållbara lösningar. Kommunen arbetar idag framgångsrikt med att minska klimatpåverkan. Genom att visa att det går att ställa om till en klimatsmart utveckling samtidigt som tillväxten ökar kan Uppsala bli en nationell ledstjärna för hållbart samhällsbyggande.

3. Ekonomiska förutsättningar

Uppsala kommun är inne i en period av ökad tillväxt. Tillväxten sker i form av både arbetstillfällen och befolkning där ökningen av arbetstillfällen är starkare än befolkningsökningen.

Med en stark balansräkning, låg skuldsättning, en sjunkande takt i nettokostnadsökningen och ökade skatteintäkter som ett resultat av ökad tillväxt, står Uppsala väl rustad för att kunna möta och driva på utvecklingen.

Tillväxten ställer krav på en utbyggd infrastruktur inte minst avseende kommunikationer och lokaler för välfärdsproduktion vilka är centrala för att svara upp mot de ökade behov som uppstår.

Investeringsåtagandet öka därför för den infrastruktur som förvaltas av kommunen och de kommunala bolagen.

Intäkter i form av skatt och avgifter

De huvudsakliga intäkterna kommer från skatt. Hur mycket skatt som en given skattesats ger beror dels på hur skatteunderlaget utvecklas dels på hur befolkningen förändras, i vårt fall handlar det om hur mycket den ökar. Skatteunderlaget i sin tur är avhängigt två faktorer, dels löneutvecklingen i landet, dels arbetslöshetsutvecklingen där en sjunkande arbetslöshet med fler arbetade timmar ger kommunen ett nettotillskott av skatteintäkter.

Tillväxten i Uppsala är starkt avhängigt hur arbetsmarknaden i regionen utvecklas samt i vilken takt som det skapas förutsättningar för verksamhet och människor att välja Uppsala som ort att verka och vara i. Under de senaste åren har utvecklingen varit gynnsam i Uppsala där vi sett en ökning av antalet arbetstillfällen i kommunen och en fortsatt hög inflyttning. Denna utveckling förväntas bestå och stärka Uppsala.

Löneutveckling och arbetslöshet beror till stor del på utvecklingen inte bara i Sverige utan även i Sveriges exportländer samt hur de svenska konsumenterna uppfattar konjunkturläget. Utvecklingen i exportländerna styr vår industris tillväxt medan de svenska konsumenternas tro på framtiden styr deras köpbeteende. Den samlade bedömningen är att exportindustrin möter en ökad efterfrågan samtidigt som konsumenternas tilltro till framtida konjunktur har växt.

Ökad produktion i industrisektorn samt ökad konsumtion, det vill säga lägre sparande i hushållen, stimulerar den svenska ekonomin. Löneökningarna stiger i takt med att inflationen ökar samtidigt som vi ser en liten förbättring på arbetsmarknaden. Höjda löner och en förbättrad arbetsmarknad ger ett större tillskott till skatteunderlaget än vi sett under de senaste två till tre åren.

Skatteunderlaget

I tabell sammanfattas de prognoser som finns om hur skatteunderlaget bedöms att utvecklas enligt regeringens prognos avseende budgeten 2014, dels Sveriges kommuner och landstings prognos från december 2013. För 2018 har gjorts en skattning av hur skatteunderlaget förväntas öka. Skattningen baseras på trenden under slutet av perioden det vill säga vi ser en avtagande ökningstakt.

Tabell Olika skatteunderlagsprognoser
Procentuell förändring

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2012–2017
SKL, dec 2013	4,0	3,6	2,9	4,6	5,5	5,0	28,4
ESV, dec 2013	4,0	3,6	3,2	4,0	4,7	4,5	26,6
SKL, okt 2013	4,1	3,5	2,9	4,6	5,6	5,0	28,7
Reg, sep 2013	4,3	3,9	2,7	4,4	5,2	5,1	28,5

I IVE 2015-2018 har SKL:s skatteunderlagsprognos från december 2013 använts.

Avgiftsnivån

De avgifter som tas ut för vissa verksamheter, till exempel äldreomsorg, förskola och hyra av lokal behöver följa kostnadsutvecklingen om en oförändrad subventionsgrad ska gälla. För de verksamheter där maxtaxa finns kan endast avgifterna höjas upp till den nivå där taxan har sin övre gräns vilket medför att subventionsgraden i dessa ökar när kostnaderna stiger.

För andra verksamheter än de med maxtaxa sätter självkostnaden den övre gränsen för hur hög taxan kan vara. I IVE 2015-2018 har taxan för bygglov och detaljplan höjts för att bättre svara mot den kostnadsökning som verksamheten haft. I en tillväxt som koncentreras till en tät stad ökar kostnaden för infrastrukturplaner mer än den generella kostnadsutvecklingen.

Statsbidrag

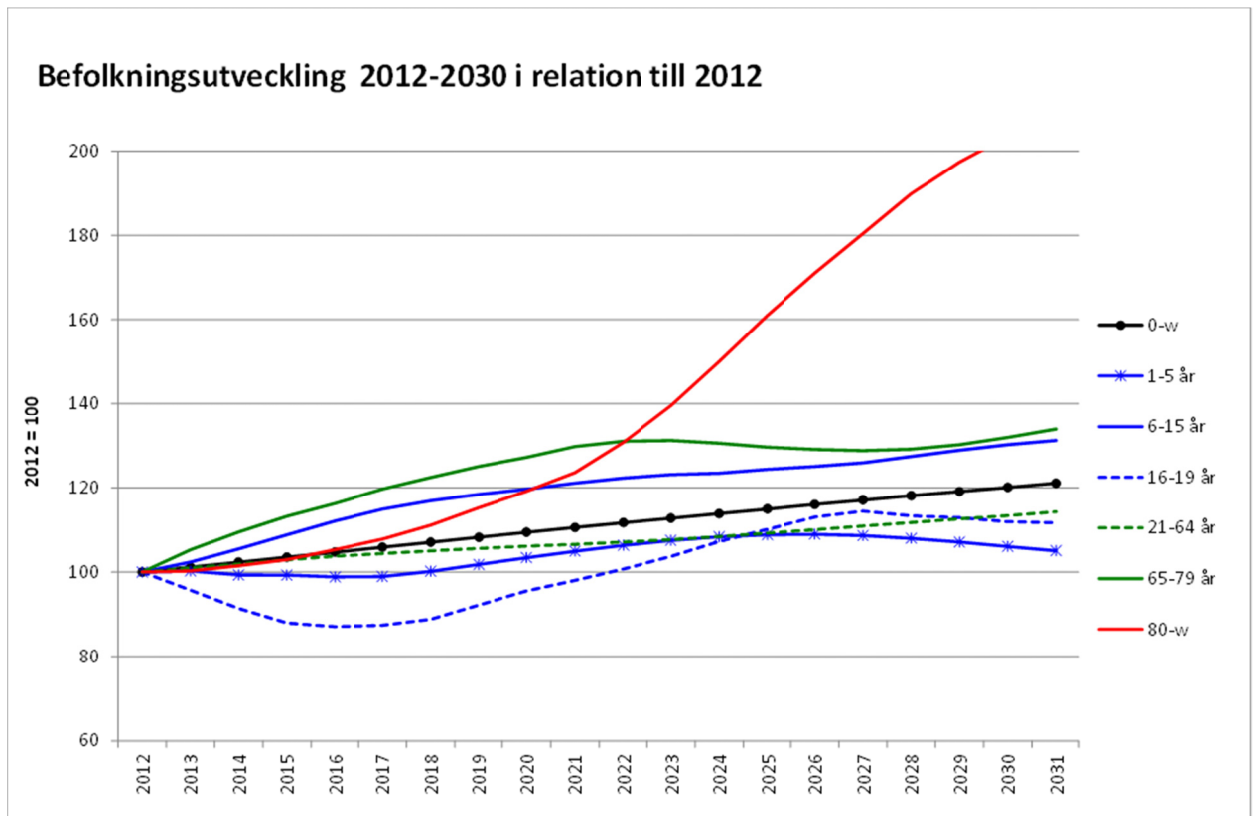
Staten lämnar ersättning till kommunerna dels för att säkerställa en miniminivå på skatteintäkterna hos samtliga kommuner, dels i form av statsbidrag för specifika åtaganden. Garantin för skatteintäkterna förs till finansförvaltningen och används där för att finansiera kommunbidragen till respektive nämnd. I kommunbidraget ingår även de riktade statsbidragen vilka samtliga kommuner får för att klara åtagande som staten förelägger dem. Utöver dessa riktade statsbidrag finns bidrag som varje kommun kan söka för åtgärder som kommunen väljer att genomföra. De senare statsbidragen ingår således inte i kommunbidraget.

Kostnadsdrivande faktorer

Tillväxt ger kostnader genom en ökad befolkning som efterfrågar välfärdstjänster. Andra kostnadsdrivande faktorer är förändringar i lagstiftning och reformer på nationell nivå. Till del möts dessa ökade kostnader med ökade skatteintäkter och statlig finansiering.

Demografisk påverkan på verksamheten

Med en ökad befolkning i Uppsala förändras kommunens åtagande. Detta kan mätas och kvantifieras genom att beräkna antalet uppsalabor som efterfrågar olika slags verksamheter. I figur 1 beskrivs förändringen i efterfrågan för olika åldersgrupper. Till grund för kalkylen ligger antagandet att alla verksamheter bedrivs med en oförändrad kvalitet och effektivitet. Det innebär att endast förändringar i befolkningens sammansättning och antal påverkar kalkylen.

Figur 1

Den sammantagna kostnadsökningen, inklusive volymförändringar enligt figur 1, beräknas ligga på mellan 3,5 och 4,5 procent per år under den aktuella perioden förutsatt att allt annat är oförändrat. Volymökningen ger en årlig ökning av kostnaden med cirka 1 procent medan pris- och löneökningar bidrar med mellan 2,5 och 3,5 procent årligen. Den resulterande kostnadsökningen beror på de ambitioner som finns för verksamheten och de effektiviseringar som kan genomföras.

Utöver de verksamheter, i form av befolkningens åldersstruktur, som redovisas i figur 1 finns flera, där efterfrågan inte strikt följer antalet invånare. Exempel på sådana verksamheter är väghållning, kulturaktiviteter, fritidsaktiviteter, stadsplanering och miljötillsyn. Förändringen i dessa verksamheter sker mer i trappsteg. På längre sikt finns ett samband mellan befolkning, takten i befolkningsförändringen och det åtagande som en kommun får i relation till detta.

Befolkningsförändringen och dess ökningstakt används för att skatta kostnadsförändringen för alla verksamheter med undantag för infrastruktur. Inom infrastruktur används istället för befolkning den aktuella investeringsbudgeten som bättre speglar det ökade åtagandet som görs.

Finansiella och ekonomiska mål för planperioden

Uppsala kommuns resultat skall vara 50 miljoner kronor för 2015 och följande under de kommande åren i planperioden:

150 miljoner kronor för 2016
175 miljoner kronor för 2017 samt
200 miljoner kronor för 2018.

Dessa finansiella överskott skall täcka eventuella oförutsedda händelser, förändringar i statliga eller andra regelverk som påverkar kommunens finansiella intäkter eller kostnader. Det är en målsättning att kostnaderna för Uppsala kommuns verksamheter inte ska öka snabbare än utvecklingen av skatter och andra intäkter.

Uppsala kommun tappar över 100 miljoner kronor i den justering som staten gjorts av kostnadsutjämningsystemet. Resultatmålet för budgetåret 2015 är därför satt till 50 miljoner kronor vilket ungefär motsvarar 0,5 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. I det förslag som presenteras är redovisat resultat till del en följd av de satsningar som föreslås inom förskola och skola. I den vårproposition som lagts finns förslag på statliga medel som riktas mot dessa områden. Om vårpropositionens förslag blir en realitet i regeringens budget för 2015 bedöms Uppsala kommun få en intäktsförstärkning med 50 miljoner kronor, vilka destinerats till de områden som föreliggande IVE redan har satt i fokus. Ett ökat statsbidrag kan utifrån ett sådant synsätt ge en resultatförstärkning.

I det förslag som nu finns är en central utgångspunkt att vår kostnadsutveckling måste komma ned på en nivå som ligger under tillväxten på skatteintäkter. Den compensation som ges för pris- och löneökningar ligger på 1,0 procent för 2015 samt 2,0 procent för respektive år i perioden 2016-2018. Med dessa nivåer måste effektiviseringar till inom många områden, varav ett antal har preciserats i förslaget till justeringar för verksamhet och nämnd.

Pensionsutbetalningarna som avser pensioner intjänade före 1998 har reserverats till ett belopp om 385 mnkr. Bedömningen för planperioden 2015-2018 är att inga ytterligare reserveringar behöver göras. Detta kan komma att prövas vid varje enskilt bokslut.

Merparten av Uppsala kommuns fastigheter och byggnader finns nu i bolag som samlats i en koncern genom Uppsala Stadshus AB. Soliditeten hos bolagen bedöms vara god och koncernen kommer under planperioden kunna finansiera sina investeringar utan tillskott från kommunen.

Investeringar som görs av Uppsala kommun avser i första hand infrastruktur för stadens och kommunens utbyggnad vilken bedöms öka under planperioden. Investeringsvolymen är sammantaget ca 1,8 miljarder för 2015-2018.

4.1 Stadsbyggnad

Utvecklingsförutsättningar

Uppsala skapar med sin attraktivitet en fortsatt stark befolkningsökning, en expansiv arbetsmarknad och tillväxt. Tillväxten innebär utmaningar i form av att utveckla trygga, hälsosamma och miljömässigt hållbara miljöer.

Kommunens översiktsplan anger den långsiktiga inriktningen och fungerar som styrning för den fysiska utvecklingen. Att staden ska växa inåt samt i stråk, orter och vid knutpunkter ger förutsättningar för en attraktiv och effektiv kollektivtrafik, hushållning av obebyggd mark samt utnyttjande av redan gjorda infrastrukturinvesteringar. Uppsalas stadsbild ska präglas av en god och variationsrik arkitektur och attraktiva natur- och kulturmiljöer.

Nationella mål och styrande beslut

Nya nationella miljö kvalitetsmål har fastställts av regeringen. Det innebär bland annat att betydelsen av biologisk mångfald och värdet av ekosystemtjänster ska integreras i ekonomiska ställningstaganden, politiska avväganden och andra beslut i samhället, där så är skäligt. EU:s ramdirektiv för vatten innebär att god status ska uppnås för yt- och grundvatten. Nya beslut om miljö kvalitetsnormer för vatten och åtgärdsprogram fattas av kommunen. Länsstyrelsen tar fram planer för hantering av översvämningsrisker inom vattendistriktet.

En ny översiktsplan förväntas vara färdig under 2016. Arbetet med markförvärv intensifieras för att skapa beredskap för en starkare tillväxt. Inriktningen är att förfoga över ett innehav av exploateringsbar mark motsvarande fem års stadsutveckling. Goda möjligheter till en effektiv kollektivtrafikförsörjning vägs in vid prioriteringen av markförvärv. Markinnehavet säkrar en långsiktig buffert för markbyten och andra ändamål, som rekreation, biologisk mångfald och hänsyn till vattenresurser.

Inriktning och fokusering för verksamheten

Ökat bostadsbyggande och markinnehav

Kommunens ägande av exploateringsbar mark ger möjligheten att säkerställa bostäder och lokaler för näringsliv och verksamhet. En förutsägbar markanvisningsprocess ger fler aktörer och ökad konkurrens på marknaden. En förutsättning för Uppsalas fortsatta tillväxt är att snabbt säkerställa tillgången till fler bostäder med blandade upplåtelseformer. Oavsett upplåtelseform arbetar kommunen för en energieffektivisering i fastigheterna.

En tillgänglig bostadsmarknad öppnar för fler aktörer och medger ett ökat bostadsbyggande. För att möta efterfrågan ska antalet öka till 3 000 bostäder per år under perioden. För att öka andelen hyresrätter i bostadsbeståndet driver och fullföljer Uppsala kommun de intentionsavtal som tecknats gällande hyresrättsproduktion. Genom att marknaden möts av större andel byggbar mark minimeras risk vid igångsättande av byggprojekt.

Attraktivt stadsliv

Variationsrika miljöer med hög tillgänglighet och trygga, attraktiva mötes- och målpunkter skapar förutsättningar för ett aktivt stadsliv. De offentliga rummen håller hög standard. Vid förtätning av befintliga områden och utveckling av nya stadsdelar säkras offentliga rum med tydlig avsikt på social hållbarhet och mångfald. De tre dimensionerna av hållbar utveckling vägleder samhällsplaneringen. Kommunen planerar för socialt- och miljömässigt hållbara områden som uppfattas som trygga och välkomnande.

Parker och natur

Grönstrukturen är viktig för stadens identitet och attraktivitet. Vistelse i park och natur, vardagsmotion i form av promenader, gång- och cykelpendling, fritidsodling och andra utomhusaktiviteter har positiva effekter på människors hälsa. Alla ska ha nära till parker av hög kvalitet. Tillgängligheten är särskilt viktig för grupper med begränsad rörlighet, som små barn, äldre och funktionsnedsatta.

Uppsalas parker utvecklas så att de bidrar till en hållbar stadsutveckling. Tillgången till attraktiva parker i stadsdelarna, i enlighet med parkplanen för Uppsala stad, säkerställs, parkstandarden höjs och skötseln anpassas för fler besökare. Utvecklingen av inspirerande och tillgängliga lekplatser fortsätter. Kransorternas parkstandard ses över.

Blå stråk och gröna kilar stärks och utvecklas i samband med stadsutvecklingen. Kommunens naturreservat och övriga friluftsområden förvaltas och vidareutvecklas med inriktning på rekreation och biologisk mångfald. Åtgärder genomförs för att underlätta för gående och cyklister till bland annat Åriket och den östra stadsranden. Arbetet med attraktiva vatten och ökad tillgång till friluftsbad i och utanför staden fortsätter.

Kommunikationer och tillgänglighet

Staden, övriga tätorter och landsbygden skapar tillsammans varierade miljöer för boende, verksamheter, kultur- och fritidsaktiviteter. Goda kommunikationer möjliggör arbetsmarknads- och befolkningstillväxt i hela kommunen. För att minska miljöbelastning och trängsel i staden samverkar kommunen med andra aktörer för hållbara transporter av personer, varor och gods. En ökad elektrifiering av transportsystemet och målet om en fossilbränslefri fordonsflotta kräver aktiva beslut där kommunen har rådighet och en strategisk planering i samarbete med berörda aktörer.

Uppsalas tillväxt innebär en ökad belastning på transportinfrastrukturen vilket medför större krav på gatumiljöns utformning och brukarnas beteenden. I den attraktiva staden är det lätt att förflytta sig och valet att resa miljösmart är enkelt. Gång-, cykel- och kollektivtrafiken prioriteras framför biltrafiken för att främja hållbara resemonster. Kollektivtrafikens attraktivitet stärks genom att ”hela resan-perspektivet” och attraktiva bytespunkter mellan olika färdmedel vägleder planeringen. Utbyggnaden av kollektivtrafiken sker i samverkan med den regionala kollektivtrafikmyndigheten.

Behovet av särskild kollektivtrafik som exempelvis färdtjänst, påverkas av tillgängligheten i den allmänna kollektivtrafiken och dessa ska i möjligaste mån samplaneras. Resenärerna ska känna trygghet och förutsägbarhet samtidigt som transportören ges tydliga förutsättningar i sitt utförande. Den regionala kollektivtrafikmyndigheten har huvudansvaret för kollektivtrafiken i kommunen.

Utbyggnaden av kollektivtrafiken sker efter nära samråd mellan kommunen och kollektivtrafikmyndigheten.

Utvecklingen av järnvägen är av strategisk betydelse. Ostkustbanans kapacitetshöjning söderut är den enskilt viktigaste infrastrukturåtgärden för utbytet med Stockholm och Arlanda. Kapacitetshöjningen är även en förutsättning för tågstopp i Uppsala södra/Bergbrunna. Samarbetet kring kapacitetsförstärkningar på Dalabanan fortsätter, för att möjliggöra förbättrad pendling samt station och utbyggnad i Vänge. Samarbetet kring Arosstråket intensifieras för trafikeringsförbättringar på kort sikt och järnvägsbyggande på lång sikt. För att hantera bebyggelsestrycket är riksväg 55 en viktig regional vägförbättring. Säker trafikmiljö skapas tillsammans med trafikanterna. Samarbetet ska utvecklas med de som kan påverka trafikanterna direkt, som arbetsplatser och intresseorganisationer. Olika beteende- och attitydpåverkande insatser ska stärkas.

Ekosystemen som grund för välfärd

Ekosystemtjänster är en bas för vår livskvalitet och biologisk mångfald är en grundförutsättning för långsiktigt hållbara ekosystem. Välutvecklad grönstruktur, stadsodling, gröna tak och väggar, naturlig dagvattenrening, plantering av träd med mera skyddar vårt samhälle från exempelvis översvämningar och dålig luft och ger samtidigt sociala, hälsomässiga och ekonomiska värden.

Att kombinera Uppsalas tillväxt med bevarande och förstärkning av vattentillgångarna är en utmaning. God kvalitet på Uppsalas dricksvatten har ett stort värde. Uppsalaåsen är helt avgörande för kommunens vattenförsörjning och idag finns inga alternativa råvattentäkter.

Kommunen ansvarar för myndighetsutövning i form av tillsyn enligt miljöbalken. Kommunens tillsyn enligt miljöbalken är inriktad mot de miljömål som rör klimat, giftfri miljö, övergödning och god bebyggd miljö. Arbetet fokuserar på att få företag och andra mottagare att se myndighetens arbete som ett mervärde.

Luft- och vattenfrågor hanteras tidigt i processer för att säkerställa det hälso-, samhällsekonomiska och miljöperspektivet. Strategiska program, utredningar och handlingsplaner ska tas fram för att uppnå och bevara en god status i Uppsalas yt- och grundvatten år 2015. Hot- och riskkartor samt riskhanteringsplan enligt EU:s direktiv utgör underlag för hur översvämningsrisker ska vägas in i stadsplaneringen.

Kommunens nya mål om 100 procent ekologiska livsmedel i kommunalt finansierad verksamhet till år 2023 ger nya affärsmöjligheter och verksamhetsutveckling inom landsbygdssektorn. Kommunen fokuserar för att stärka en omställning mot mer ekologisk livsmedelsproduktion.

Skydd mot olyckor

Att stärka den enskildes förmåga att undvika och hantera olyckor är avgörande för att skapa trygghet och är en central del i kommunens arbete med skydd mot olyckor. Kommunens kapacitet att undsätta den drabbade och lindra skador till följd av olyckor är god och likvärdig i hela kommunen. Räddningstjänstens förmåga utvecklas främst genom utökad samverkan.

Uppdrag

Till plan- och byggnadsnämnden

1. Att implementera en snabbare hantering av bygglovsärenden med garanterade svarstider.

Inriktningsmål

1. Uppsalas grönområden håller hög kvalitet och finns nära Uppsalaborna.

Indikator

1. Tillgången till parker, grönområden och natur.

Källa: SCB:s NMI.

Ingångsvärde (skala 1-10)	2015	2016	2017	2018
7,5 (2012)	8	8,5	9	10

2. Uppsala kommun möjliggör för ett ökat utbud av bostäder.

Indikator

2a. Byggrätter i antagna detaljplaner.

Ingångsvärde (antagna byggrätter)	2015	2016	2017	2018
1642 (2013)	3000	3500	4000	4500

2b. Påbörjade bostäder i antal.

Källa: SCB.

Ingångsvärde (påbörjade bostäder)	2015	2016	2017	2018
1019 (2013)	2000	2500	3000	3500

2c. Antal markanvisade bostäder.

Källa: egen uppföljning.

Ingångsvärde (antal)	2015	2016	2017	2018
860 (2013)	2000	2500	3000	3500

2d. Antal påbörjade studentbostäder.

Källa: egen uppföljning.

Ingångsvärde (antal)	2015	2016	2017	2018
264 (2013)	300	350	400	450

3. I Uppsala är förutsättningarna goda för att leva miljö- och klimatvänligt.

Indikator

3. Möjligheten att använda kollektivtrafiken för resor.

Källa: SCB:s NMI.

Ingångsvärde (skala 1-10)	2015	2016	2017	2018
6,7 (2012)	7,5	8	9	10

4. Uppsala har väl fungerande kommunikationer och infrastruktur.

Indikator

4. Antal nöjda medborgare med tillgången på gång- och cykelvägar.

Källa: SCB:s NMI.

Ingångsvärde (skala 1-10)	2015	2016	2017	2018
6,8 (2012)	7,5	8	9	10

Riktade satsningar 2015

- Då parkeringsverksamheten överförs på bolag följer intäkterna från parkeringsavgifter med till bolaget, ansvarig nämnd kompenseras med 22 miljoner kronor för intäktsbortfallet.
- Redovisningsprincipen för investering har ändrats avseende utbyte och anskaffning av träd i stadsmiljön, trädbyte blir nu en kostnad istället för som tidigare en investering vilket verksamheten kompenseras för med 3 miljoner kronor.
- Ökad budget för vinterväghållning: 15 miljoner kronor.
- Ökad satsning på drift och underhåll av gata, park och natur: 15 miljoner kronor.
- Förstärkning av dels ÖP-arbetet, dels kompetens och kapacitet inom ekonomi och upphandling: 4,9 miljoner kronor.
- Ökad satsning på bostadsbyggande: 3 miljoner kronor.
- Ökad satsning på strategisk planering: 5 miljoner kronor.
- Kvalitetssatsning inom räddningstjänsten: 0,8 miljoner kronor.
- Förstärkning av miljö-, klimat-, jämställdhetsarbete samt besöksfrämjande åtgärder: 3 miljoner kronor.
- Kompensation för ökade kapitalkostnader kopplade till ambitionen i investeringsbudgeten: 3,2 miljoner kronor.

Kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde

Infrastruktur, skydd mm		2015	2016	2017	2018
Kommunstyrelse	KS	74 330	76 719	79 190	81 724
Utbildning- och arbetsmarknadsnämnd	UAN	5 063	5 225	5 394	5 566
Gatu- och samhällsmiljönämnd	GSN	334 652	365 514	390 629	405 911
Plan- och byggnadsnämnd	PBN	35 114	36 242	37 409	38 606
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	MHN	17 873	18 447	19 041	19 651
Räddningsnämnd	RÄN	135 938	140 307	144 826	149 460
Summa		602 968	642 454	676 490	700 919

Affärsverksamhet		2015	2016	2017	2018
Kommunstyrelse	KS	0	0	0	0
Gatu- och samhällsmiljönämnd	GSN	4 048	4 163	4 274	4 387
Summa		4 048	4 163	4 274	4 387

4.2 Pedagogisk verksamhet

Utvecklingsförutsättningar

Skolan är en verksamhet i ständig utveckling, vilket ställer krav på kommunen att ha beredskap för förändringar. Under planperioden kommer grundskolans elevantal att öka kraftigt, vilket innebär att fler lärare kommer att rekryteras och elevplatserna öka. Gymnasieeleverna kommer att fortsätta minska med undantag av en liten ökning mot slutet av perioden. Denna utveckling innebär att det kommer att krävas både etablering av nya platser för de elevgrupper som ökar, samtidigt som det kommer att behövas minskning av platser där elevgrupperna minskar.

Nationella mål och styrande beslut

Krav på legitimation av förskollärare införs 2015, något som får till följd att behovet av förskolechefer och personal i förskolan med adekvat utbildning ökar. Inom grund- och gymnasiesärskolan krävs som huvudregel speciallärarexamen tillsammans med förskollärary- eller lärarexamen. Detta ställer ökade krav på personalens utbildningsnivå inom särskolan.

Regeringen utreder att förlänga skolplikten till tio år med början vid sex års ålder. Elever som saknar behörighet till gymnasiet erbjuds att få gå ytterligare ett år. Regeringen utreder även att införa obligatorisk sommarskola för elever som saknar godkänt betyg i enstaka ämne, så att de ska bli behöriga till ett nationellt program. Om förslaget blir verklighet kommer det att beröra drygt 200 elever i varje årskull.

För att underlätta ungdomars övergång från utbildning till arbete har regeringen lagt fram ett nytt lagförslag om gymnasial lärlingsanställning. Det uppmuntrar till att ytterligare stärka kontakterna mellan skola och näringsliv. Regeringen aviserar i den senaste budgetpropositionen en kraftig neddragning av antalet platser inom de statliga gymnasiala yrkesutbildningarna för vuxna, Yrkesvux, från 2015. Om minskningen genomförs får detta effekter för kommunen genom förändrad finansiering av gymnasiala yrkesutbildningar inom vuxenutbildningen.

Inriktning och fokusering för verksamheten

Kunskap, valfrihet och trygghet för alla i de olika skolformerna är övergripande mål. Med dessa byggstenar skapas förutsättningar för att göra Uppsala till en av de bästa kommunerna i landet.

Förskolans och skolans styrning behöver renodlas och bli tydligare. En systematisk uppföljning av all pedagogisk verksamhet, oavsett huvudman, är ett verktyg för att öka likvärdigheten och kvaliteten i verksamheten. Kunskapsresultat och annan måluppfyllelse måste följas upp och analyseras både på skolnivå och på huvudmannanivå. På huvudmannanivå skapas förbättrade förutsättningar för styrning och ledning av verksamheten. Det innebär också att rektorer och förskolechefer ges omfattande befogenheter och stort ansvar för sin verksamhets resultat.

Kunskap

Det är varje förskolas och skolas ansvar att nå läroplanens mål och att underlätta individens väg genom utbildningssystemet. De sammanlagda resultaten i Uppsalas skolor har förbättrats de senaste åren. Samtidigt har skillnaden mellan skolornas kunskapsresultat ökat och likvärdigheten minskat. Det är därför viktigt att resurser fördelas utifrån klart definierade behov.

För att Uppsalaelevernans kunskapsresultat ska bli bland landets bästa, behöver alla elever nå målen och få utvecklas så långt det är möjligt. Detta möjliggörs i skolor med fokus på kunskapsutveckling, där varje elev möts utifrån sina förutsättningar och behov.

Rektor har ett omfattande och mycket tydligt ansvar för att garantera eleverna trygghet och studiero. Engagerade och skickliga lärare med höga förväntningar på alla elevers förmåga är framgångsfaktorer. En annan faktor för positiv resultatutveckling är god inlärnings- och arbetsmiljö för elever och lärare.

Förskolan utgör en grund för att lyckas i skolan. I det arbetet är satsningar på förskolor av hög kvalitet centralt, liksom att alla barn erbjuds plats i förskolan. Störst betydelse för kvaliteten i förskolan har personalens utbildning och kompetens.

Många elever gör programbyten under sitt första år i gymnasieskolan. Detta orsakar en förlängd gymnasieutbildning som i sin tur leder till ökade kostnader för kommunen. För att förebygga detta behöver skolorna samverka med samhälle och arbetsliv och vägleda elever till välgrundade beslut.

Valfrihet

Väl underbyggda och aktiva val gör att fler barn och elever hamnar i en verksamhet som passar just dem och deras familjer. Via e-tjänster tydliggörs de olika alternativen som finns.

Uppsalas barn, elever och vårdnadshavare ska få saklig och objektiv information så att de kan välja mellan ett varierat utbud av inriktningar och driftsformer. Uppsala kommuns e-tjänster, system och digitala information förbättras för att ytterligare bidra till nytta för användarna.

E-tjänster används vid val av förskola och grundskola samt synpunkts- och klagomålshantering.

Trygghet

Trygghet och trivsel är förutsättningar för en god kunskapsutveckling. Varje skola har en skyldighet att arbeta förebyggande och att ingripa mot trakasserier och kränkningar. För att förebygga kränkningar krävs en medvetenhet om vilka förhållningssätt och normer som ligger bakom uppfattningen om vad som anses vara normalt och onormalt. Ett likabehandlingsarbete där dessa värderingar synliggörs och diskuteras ökar medvetenheten kring dessa frågor. Det är viktigt att det finns väl fungerande rutiner för att ta emot anmälningar om kränkningar, att skyndsamt utreda och i förekommande fall vidta åtgärder.

Fokusering för att förbättra förutsättningar och studieresultat

De senaste tio åren har barngruppernas storlek varit konstant på en övergripande nivå. Det är svårt att avgöra hur stor en förskolegrupp bör vara för att nå hög kvalitet. Generellt är dock mindre grupper att föredra. Minskad storlek på barngrupperna är en prioriterad fråga de kommande åren.

Förskolan är första steget i utbildningssystemet och för att lyckas i skolan är det viktigt att alla barn får möjlighet att ta del av förskolans verksamhet. För att skapa likvärdiga villkor är ambitionen att erbjuda tid i förskolan för barn till arbetslösa och föräldralediga upp till 30 timmar i veckan. Detta möjliggör bland annat för arbetslösa att komma in snabbare på arbetsmarknaden.

Skolorna ska arbeta för att alla elever ska klara godkända betyg. För att skapa goda kunskapsresultat krävs att lärarna har möjlighet att ägna sig åt pedagogik i stället för administration. Pedagogisk skicklighet och erfarenhet ska ge högre lön och fler karriärtjänster ska inrättas.

En av framgångsfaktorerna i skolan är att eleverna möts av en kultur som karaktäriseras av höga förväntningar och tilltro till elevernas förmåga. I de senare skolåren minskar lusten att lära betydligt hos både pojkar och flickor. I Uppsala liksom i Sverige i övrigt anger mindre än hälften av eleverna i årskurs 8 att skolarbetet gör dem så nyfikna att de får lust att lära sig mer. Skolans viktigaste uppgift är att stimulera till lärande. Lärarna måste därför ta tillvara barn och elevers kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt deras vilja att pröva egna idéer och lösa problem.

För att uppnå ett jämställt samhälle ska flickor och pojkar ges likvärdiga villkor. Inte minst gäller det pedagogisk verksamhet där skillnaderna mellan flickors och pojkars resultat varit påtagliga under lång tid. Jämförelser och analyser av pojkars och flickors resultat görs för att förbättra förutsättningarna för jämställdheten inom de pedagogiska verksamheterna.

Grundskolan går in i en period med växande elevkullar med behov av fler skollokaler som följd. Det finns också skolor med ett stort behov av modernisering. Nya och moderniserade lokaler är en viktig signal till barn, elever och deras föräldrar om att skolan är ett prioriterat område i Uppsala. Uppsala kommun arbetar även för att erbjuda förskolor fria från miljögifter.

Samverkan för bra övergångar samt nära samarbete mellan de olika skolformerna ska optimeras. Studievägledning är också viktig inom såväl gymnasie- som vuxenutbildningen och har en nyckelroll för att varje elev ska nå bästa möjliga resultat. Utbildningen i grundsär- och gymnasiesärskolan ska motsvara den som ges i grund- och gymnasieskolan. Det är därför väsentligt att även elever inom särskolan vet vad som krävs för att nå målen.

Inriktningsmål

5. Alla barn och unga garanteras en trygg och kunskapsorienterad skolmiljö.

Indikator

5a. Elever i grundskolan som upplever att de är trygga i skolan.

Källa: Uppsala kommuns uppföljningssystem för pedagogisk verksamhet.

Ingångsvärde (%)	2015	2016	2017	2018
94 årskurs 5 (flickor och pojkar)	95	97	99	100

5b. Föräldrar som är trygga när deras barn vistas i förskolan.

Källa: Nämndernas uppföljning av egen verksamhet.

Ingångsvärde (%)	2015	2016	2017	2018
97 (2013)	98	99	100	100

5c. Medelvärde för andel positiva svar på samtliga frågor i föräldraenkäten.

Källa: Nämndens uppföljning av egen verksamhet.

Ingångsvärde (%)	2015	2016	2017	2018
85 (2013)	86	87	89	90

6. Utbildningsresultaten ska förbättras.

Indikator

6a. Elever med behörighet till gymnasieskolan efter avslutad grundskola.

Källa: Skolverket.

Ingångsvärde (%)	2015	2016	2017	2018
90 (2013)	92	93	94	95

6b. Andel årsarbetare i förskolan med förskollärexamen.

Källa: Skolverket.

Ingångsvärde (%)	2015	2016	2017	2018
42 (2013)	45	50	55	60

6c. Kunskapsresultaten i grundskolan ökar för både flickor och pojkar och resultatskillnaden mellan könen utjämnas.

Källa: Skolverket.

Ingångsvärde (genomsnittligt meritvärde)	2015	2016	2017	2018
Flickor: 232 Pojkar: 212	Flickor: 234 Pojkar: 216	Flickor: 236 Pojkar: 220	Flickor: 238 Pojkar: 224	Flickor: 240 Pojkar: 228

6d. Andel gymnasieelever som fullföljer sin utbildning (slutbetyg) på ett nationellt program inom fyra år.
Källa: Skolverket.

Ingångsvärde (%)	2015	2016	2017	2018
83 (2013)	85	87	89	91

7. Väl underbyggda och aktiva val gör att fler barn och elever hamnar i en verksamhet som passar just dem och deras familjer.

Indikator

7. Föräldrar som är nöjda med den förskoleplats barnet fått.

Källa: Nämndernas uppföljning av egen verksamhet.

Ingångsvärde (%)	2015	2016	2017	2018
96 (2013)	98	99	100	100

Riktade satsningar 2015

- Förstärkning för att minska barngrupperna i förskolan: 20 miljoner kronor.
- Möjlighet för barn till föräldralediga och arbetslösa att få förskola 30 timmar i veckan: 20 miljoner kronor.
- Ökade resurser till gymnasieskolan för resultatförbättringar: 7,5 miljoner kronor.

Kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde

Pedagogisk verksamhet		2015	2016	2017	2018
Barn- och ungdomsnämnd	BUN	3 465 700	3 598 370	3 737 487	3 875 086
Utbildning- och arbetsmarknadsnämnd	UAN	870 126	877 088	899 272	930 809
Gatu- och samhällsmiljönämnd	GSN	1 876	1 945	2 029	2 115
Summa		4 337 702	4 477 403	4 638 788	4 808 010

4.3 Vård och omsorg

Utvecklingsförutsättningar

Behovet av vård- och omsorgsinsatser kommer att öka. Exempelvis förväntas antalet äldre över 80 år fördubblas fram till 2030. För att livslångt möta dessa personers behov av autonomi och livskvalitet måste ett fortsatt hälsofrämjande och trygghetsskapande arbete ske.

Ett strategiskt arbete bedrivs för att öka tillgängligheten och tryggheten för äldre personer som bor i det egna hemmet. I takt med att allt fler äldre personer bor kvar i sitt ordinarie boende uppstår behov av åtgärder som underlättar det dagliga livet. Arbetet ska genomföras i nära samverkan med hyresvärdar, ideell sektor och hyresgästerna själva. Arbetet omfattar även åtgärder för att skapa bra mötesplatser och möjligheter till social gemenskap.

Inom vård och omsorg ska den enskilde ges valfrihet vilket ökar möjligheterna för människor att vara delaktiga och ha inflytande. Detta bidrar till fler utförare och ökad konkurrens och kvalitet, men kräver samtidigt tydliga spelregler. Löpande uppföljning och utvärdering är en grundförutsättning för ett väl utvecklat kvalitetsarbete.

Genom en alltmer avancerad sjukvård och medicinteknisk utveckling blir möjligheterna för funktionsnedsatta att leva ett bra och värdigt liv större. Valfärdsteknologi kan ge dem, samt även äldre personer, ett mer självständigt liv och vara ett stöd för anhöriga och personal inom omsorgen.

Förebyggande insatser handlar om att möta barn och ungas behov samt deras föräldrar i ett så tidigt skede som möjligt. Det är i de tidiga åldrarna som grunden för en hälsosam livsstil läggs. För att det förebyggande arbetet ska få så god effekt som möjligt krävs att barn och ungdomars behov av stöd tidigt uppmärksammas.

Den bostadssituation som råder i Uppsala gör det svårt för människor utan tillräckliga resurser att få fotfäste och ett stabilt boende. En utmaning för kommunen är också att skapa bättre förutsättningar för olika boendeformer som exempelvis trygghets- och seniorboenden. Kommunen kommer att arbeta på bred front för att tillgodose och anpassa olika boenden för personer som har svårigheter att etablera sig på den öppna bostadsmarknaden.

I Uppsala kommun är andelen mottagare av ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen lägre än riksgenomsnittet. Nationella förändringar i välfärdssystemen och individens behov påverkar arbetet med att skapa ett individuellt anpassat stöd för att fler ska klara sin egen försörjning. Kommunen anpassar sitt arbete efter dessa förutsättningar för att andelen biståndsmottagare ska fortsätta vara lågt.

Nationella mål och styrande beslut

Regeringen har tillsatt en utredning angående framtidens äldreomsorg där en förebyggande och hälsofrämjande inriktning ska beskrivas med sikte på ett långt liv med så många friska år som möjligt. Möjligheten att erbjuda omsorg och service utan traditionell biståndsbedömning samt hur den tekniska innovationskraften ska kunna tillvaratas kommer också att belysas.

I enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter gäller särskilda kvalitetskrav för särskilda boendeformer för personer med demenssjukdom. Föreskriften reglerar bland annat förstärkta krav på bemanning, personalkompetens och uppföljning. Under våren 2015 väntas generella bestämmelser införas angående lägsta bemanning även för vård- och omsorgsboenden för personer med omvårdnadsbehov. Ytterligare förändringar som väntas är krav på detaljerade behovsbeskrivningar av hemtjänstinsatser i samband med biståndsbedömning även för personer som bor på vård- och omsorgsboenden. Som en följd av lagändringar ställer staten högre krav på arbetet med barn och unga inom socialtjänsten vad gäller barns rättigheter, kvalitet, uppföljning och rättsäkerhet.

Socialstyrelsen har sedan 2011 arbetat med att ta fram föreskrifter och vägledning för hur kommunerna ska arbeta med våld i nära relationer och kring skyddat boende. Föreskrifterna förväntas träda i kraft senare under 2014 och handlar om kommunernas skyldighet att tillhandahålla bland annat skyddat boende.

Inriktning och fokusering för verksamheten

Utgångspunkten för kommunens stöd-, vård- och omsorgsverksamheter är att personer själva ska kunna bestämma över sina liv. Alla insatser och arbetet tillsammans med individen i välfärdssystemet syftar till att stärka och möjliggöra ett självständigt liv. För att nå detta är samverkan mellan myndigheter och verksamheter central. Samverkan ger möjligheter för rätt insatser och tydlighet i vad respektive profession bidrar med.

Socialtjänsten eftersträvar att barn, ungdomar och föräldrar med behov av kommunens stöd i första hand får det på hemmaplan. Syftet med detta är att främja ett fungerande familjeliv och en positiv utveckling hos barnet. Vård och behandlingsinsatser ska präglas av ett barnperspektiv för att stärka barnets rättigheter.

Valfrihet

För att den enskilde ska kunna göra aktiva och medvetna val krävs uppdaterad information om de tjänster som kommunen tillhandahåller. Den enskilde ska också genom väl utvecklade rutiner för uppföljning och informationshantering på ett enkelt sätt kunna få en uppfattning om insatsernas kvalitet hos olika utförare. Särskilt viktigt att uppmärksamma är valfrihetssystemets konsekvenser för personer med omfattande behov samt deras möjligheter att göra egna val. Ersättningssystemens utformning underlättar profilering av tjänster och sociala innovationer.

Kvaliteten säkerställs

Kvaliteten i de tjänster som kommunen tillhandahåller säkerställs genom en tryggad personalförsörjning och kontinuerlig kompetensutveckling. Uppsala kommun arbetar med en implementering av den nationella värdegrunden för äldreomsorgen och har utifrån den fastställt en lokal värdighetsgaranti.

Uppföljning av välfärdstjänster är en integrerad del i kommunens styrsystem och finns beskrivet i ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Detta säkerställer kvaliteten i beställd verksamhet samt att utveckling sker i enlighet med politiska beslut och viljeinriktningar.

Rätt insats och stöd

Behoven för barn och unga varierar och förändras över tid. Nya öppenvårdsinsatser samt råd- och stödinsatser fortsätter utvecklas. Barn och ungdomar i behov av stöd och skydd ska få det så snabbt som möjligt, för att senare undvika mer omfattande insatser som till exempel placering utanför det egna hemmet.

Ambitionen är att öka antalet områden inom ramen för LOV-verksamheten, exempel kan vara familjerådgivningsverksamhet. Förebyggande insatser inom det privatekonomiska området, som ekonomisk rådgivning och möjligheten till skuldsanering, ska utvecklas.

Kommunen utvecklar hälsofrämjande och förebyggande aktiviteter som kan medverka till ett hälsosamt liv för äldre och personer med funktionsnedsättning. Insatser i form av anhörigstöd, träffpunkter och seniorrestauranger utvecklas. För att möta det ökande behovet av vård och omsorg kommer INNOBE lanseras, ett program med inriktning på hur innovationer inom IT kan utveckla vård- och omsorgsområdet. Inom äldreomsorgen ska så långt som möjligt den enskilde kunna påverka när och hur stöd och hjälp i boendet och annan service ges.

Kvinnofridsarbete

Arbetet med att motverka våld i nära relationer ska prioriteras, vilket även innefattar att arbeta med de bakomliggande värderingarna och attityderna som bidrar till våldet. Detta arbete innefattar även hedersrelaterat våld och förtryck, våld i samkönade relationer samt prostitution och människohandel. För att stärka och utveckla kvinnofridsarbetet ska socialtjänst, förskola, grundskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola få kunskap om och utveckla rutiner kring arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck. Det är av stor vikt att kvinnofridsarbetet sker i nära samarbete med de ideella organisationer som verkar inom området, exempelvis Uppsala kvinnojour.

Samverkan

Personer med drogproblematik ska i första hand erbjudas behandling på frivillig grund. Genom utbyggnad av öppenvård och träffpunktsverksamhet erbjuds den enskilde stöd till en nykter tillvaro. Genom samverkan med hem för vård eller boende förkortas tiden i den slutna vården, och högre kvalitet skapas i eftervården.

Samverkan behöver också stärkas inom arbetet med bostadssociala insatser för att hitta långsiktiga och hållbara boendelösningar. Gruppen nyanlända flyktingar och barnfamiljer kräver ett särskilt fokus. Vidare krävs särskild uppmärksamhet på ungdomar som är placerade på institution eller i familjehem och som behöver en egen bostad för att fortsätta utvecklas och i högre grad leva ett självständigt liv. Det är angeläget att kontinuerligt följa upp barn och ungdomar som är placerade utanför det egna hemmet i syfte att utveckla och säkerställa en trygg och säker vård.

Uppdrag

Till äldrenämnden samt nämnden för hälsa och omsorg

2. Att ta fram en handlingsplan för hur IT och ny teknik kan användas som ett hjälpmedel i det förebyggande arbetet.

Inriktningsmål

8. Reell valfrihet ökar för medborgarna gällande välfärdstjänster.

Indikatorer

8a. Antal verksamhetsområden där LOV tillämpas.

Källa: egen mätning/Kolada.

Ingångsvärde (antal)	2015	2016	2017	2018
4	5	6	7	8

8b. Andel personer som upplever att man fått göra ett aktivt val av hemtjänst.

Källa: socialstyrelsens brukarenkät.

Ingångsvärde (%)	2015	2016	2017	2018
58	60	65	70	75

9. Tillgänglighetsskapande åtgärder i kommunens bostadsområden minskar behovet av särskilda boendeformer.

Indikatorer

9a. Servicegrad särskilda boendeformer för personer 80 +.

Källa: uppföljning av nämnd.

Ingångsvärde (%)	2015	2016	2017	2018
13,9 (2012)	13,5	13	12,5	12

Riktade satsningar under 2015

- Komplettering för volymökning, utöver den ökning som en ökad befolkning genererar, inom följande lagområden SoL, HSL, LSS, ASS: 46 miljoner kronor.
- Komplettering för volymökning, utöver den ökning som en ökad befolkning genererar inom äldreomsorgen: 59 miljoner kronor.
- En satsning på hemtagningsteam för att långsiktigt minska behovet av äldreomsorgsinsatser: 8 miljoner kronor.
- Ökning av budget för Försörjningsstöd så det bättre svarar mot faktiskt behov: 16,3 miljoner kronor.

Kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde

Vård och omsorg		2015	2016	2017	2018
Barn- och ungdomsnämnd	BUN	174 040	179 455	185 565	192 288
Utbildning- och arbetsmarknadsnämnd	UAN	299 982	308 492	316 765	325 117
Nämnden för hälsa och omsorg	NHO	1 183 428	1 216 999	1 249 636	1 282 584
Socialnämnd för barn och ungdom	SBN	429 429	442 791	457 869	474 456
Äldrenämnd	ÄLN	1 942 435	2 026 923	2 119 522	2 221 408
Gatu- och samhällsmiljönämnd	GSN	58 699	60 585	62 537	64 538
Summa		4 088 013	4 235 245	4 391 894	4 560 391

4.4 Arbete och integration

Utvecklingsförutsättningar

Arbetslösheten i Uppsala län är lägst i landet. Uppsala kommun har lägst arbetslöshet av de tio största kommunerna. Andelen arbetslösa ungdomar i Uppsala kommun är nära hälften av nivån i riket. Trots detta har ungdomar, utrikesfödda och personer med funktionsnedsättning svårt att etablera sig på arbetsmarknaden. Staten har det övergripande ansvaret för arbetsmarknads- och sysselsättningspolitiken, kommunens roll är kompletterande. Samverkan mellan kommun och arbetsförmedling är därför viktig för kommunens arbetsmarknads- och sysselsättningsinsatser.

Antalet asylsökande i Sverige fortsätter att öka som en följd av krig och oroligheter i omvärlden. Enligt Migrationsverkets beräkningar kommer 57 000 personer att söka asyl i Sverige under 2015. Många personer som redan fått uppehållstillstånd väntar på en kommunplacering.

I samband med att nyanlända får uppehållstillstånd och kommunplaceras träder etableringsfasen in. Fler anhöriga omfattas numera av etableringslagstiftningen. Kommunen ansvarar för mottagande och bostadsförsörjning, praktisk hjälp i samband med bosättning, svenskundervisning, samhällsorientering samt försörjning och andra insatser för personer som inte har en statlig etableringsplan på grund av nedsatt prestationsförmåga. Även anhöriginvandrare har rätt till samhällsorientering. Kommunen har sitt ordinarie ansvar inom exempelvis utbildning och socialtjänst. Bostadsbristen utgör ett stort hinder för ett bra mottagande.

Inriktning och fokusering för verksamheten

Tryggheten och friheten att kunna försörja sig själv är utgångspunkten för arbetsmarknads- och integrationspolitiken. Uppsala kommun skapar förutsättningar för fler människor att försörja sig genom utbildning, eget arbete eller entreprenörskap. Utanförskapet bryts, integrationen förbättras och arbetslinjen tydliggörs genom arbetsmarknads- och sysselsättningsinsatser. Arbetslinjen kräver samarbete och samverkan mellan olika förvaltnings- och politikområden samt på nationell-, regional- och lokal nivå.

Kommunens förvaltningskostnader för ekonomiskt bistånd ska sänkas och antalet långvariga biståndsmottagare ska minska. Därför krävs ett särskilt fokus på samverkan som leder till riktade arbetsmarknadsinsatser.

Uppsala är en öppen och solidarisk kommun avseende flyktingmottagande och särskilt för ensamkommande barn och ungdomar. Kommunen tar emot sin andel av de flyktingar som kommer till Sverige och välkomnar människor från andra delar av världen. Uppsala har ett relativt högt mottagande av ensamkommande barn och ungdomar utan vårdnadshavare. Kommunen tecknar överenskommelse med länsstyrelsen om mottagande och anvisningsbara platser för personer med uppehållstillstånd. Uppsala kommun ska ha ett mottagande med hög kvalitet både för barn och vuxna.

Arbetslinjen

Uppsala kommun arbetar för att öka delaktigheten och minska utanförskapet, men många fler aktörer behövs för att lyckas fullt ut. Kommunen arbetar tillsammans med andra aktörer inom offentlig, privat och ideell verksamhet för att förebygga och minska arbetslöshet samt motverka utanförskap.

Utbildning, kompetensutveckling, stöd och arbetsrehabiliterande insatser är grundstenarna i arbetet.

Ungdomar, utrikesfödda och personer med funktionsnedsättning har svårare att etablera sig på arbetsmarknaden än andra. Metoder ska därför fortsätta utvecklas för att stödja dessa gruppers inträde på arbetsmarknaden. För att välfärdsjobb och andra kommunala arbetsmarknadsinriktade och rehabiliterande insatser ska komma till stånd krävs att all kommunfinansierad verksamhet tar ansvar för att bereda platser för detta. En ökad satsning på kompetensförsörjning initieras under perioden, för att möta arbetsmarknadens behov av olika kompetenser.

Genom satsningen på ökad tid inom förskolan för barn till arbetslösa skapas möjligheter till ett snabbare inträde på arbetsmarknaden.

Effektiv mottagning med hög kvalitet

Kommunen tar ett helhetsgrepp när det gäller mottagning och introduktion av nyanlända samt av ensamkommande barn och ungdomar. Många anhöriga återförenas med redan kommunplacerade nyanlända och ensamkommande barn och ungdomar. Kommunen har därför beredskap för mottagning även av anhöriga. Om anhöriga till ensamkommande barn inte får det samhällsstöd de behöver tvingas de förlita sig på sina barn. Beroendeförhållandet blir negativt både för den anhöriges etablering och för barnens skolgång.

En viktig faktor för att etablera sig i det svenska samhället är att svenskaundervisningen kombineras med praktik. Uppsala är föregångare inom samhällstjänsten, där typ av begått brott matchas med relevant samhällstjänst. Under perioden kommer en så kallad crossroads-verksamhet (råd- och stödverksamhet) att utredas som en aktuell satsning, där behövande utländska EU-migranter erbjuds ombudsverksamhet, olika kurser och samhällsinformation. Verksamheten kan också ge råd och stöd, förmedla och hjälpa till i kontakter med myndigheter och organisationer, arbetsgivare, bostadsvårdar och vårdgivare.

Tillgången på bostäder är väsentligt mindre än efterfrågan och samverkan både inom kommunen och i länet behövs, för att skapa bättre förutsättningar för nyanlända flyktingars etablering i regionen. Kommunen har ansvaret att bereda bostäder för flyktingmottagandet. För att fullgöra ansvaret behöver fler bostäder byggas och samtliga fastighetsbolag, fastighetsägare och hyresvärdar engageras.

Inriktningsmål

10. Uppsalaborna har egen försörjning.

Indikator

10a. Andel invånare som erhållit ekonomiskt bistånd.

Källa: Kolada.

Ingångsvärde (%)	2015	2016	2017	2018
4,1 (2012)	3,9	3,5	3,2	3

10b. Långvarigt behov av försörjningsstöd.

Källa: egen uppföljning.

Ingångsvärde (% antal biståndstagare)	2015	2016	2017	2018
33	30	27	24	21

10c. Antal ungdomar som erhållit feriearbete.

Källa: egen uppföljning.

Ingångsvärde (antal)	2015	2016	2017	2018
1479	1600	1650	1700	1750

10d. Andel som fått arbete/studier efter genomförd Navet-insats.

Källa: egen uppföljning.

Ingångsvärde (%)	2015	2016	2017	2018
38	45	50	55	60

11. Uppsala är en öppen och solidarisk kommun avseende flyktingmottagande och särskilt avseende ensamkommande barn.

Indikator

11. Mottagna/nyanlända flyktingar.

Källa: Migrationsverket, Länsstyrelsen.

Ingångsvärde (antal)	2015	2016	2017	2018
475	500	525	550	575

Riktade satsningar under 2015

- Ökad satsning på feriearbete: 3 miljoner kronor.

Kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde

Arbete och integration		2015	2016	2017	2018
Kommunstyrelse	KS	5 364	5 516	5 664	5 814
Utbildn o arb marknadsnämnd	UAN	157 035	161 366	165 591	169 859
Summa		162 399	166 882	171 255	175 673

4.5 Kultur, idrott och fritid

Utvecklingsförutsättningar

Ett rikt utbud av kultur-, idrotts- och fritidsaktiviteter är viktigt för medborgarnas livskvalitet och bidrar till kommunens attraktivitet. Utbudet ska upplevas som jämställt och tillgängligt av alla oavsett ålder, kön, fysisk och psykisk förmåga. Bibliotek, fritidsgårdar, lokala kulturhus, idrotts- och fritidsanläggningar spelar en viktig roll som mötesplatser för demokrati, kultur, kunskap och aktiviteter.

Vid utvecklingen av såväl stad som landsbygd ska frågor om kultur, idrott och fritid tas med i planeringen från början, som en väsentlig del i samhällets attraktivitet. En långsiktig strategi och försörjningsplan bygger på god kunskap om Uppsalabornas, föreningslivets och professionella utövares behov av särskilda lokaler, anläggningar och annat stöd.

Ideellt engagemang leder till trygghet och tillit mellan medborgarna. Samverkan med ideella krafter är viktig när staden utvecklas. Partnerskap mellan ideella organisationer och kommunen bidrar till nya lösningar. Ideella organisationer deltar i upphandlingar av kommunens tjänster och service.

Vid utvecklingen av befintliga stadsdelar och nya bostadsområden lyfts frågor om kulturell infrastruktur, spontanidrott och mötesplatser tidigt i planeringen. Samverkan mellan ideella krafter inom olika kultur- och fritidsverksamheter sker när staden utvecklas. I samverkan mellan kommunen och lokala föreningar utvecklas lokala kulturcentra i Sävja och Gottsunda. Konstnärlig gestaltning är självklart inslag i stadsutvecklingen liksom det gemensamma ansvaret för kulturhistoriska värden och kulturarv i kommunen. Kulturarvet brukas och omdefinieras av dem som lever och verkar i Uppsala. Uppsala kommuns kulturmiljöprogram skapar förutsättningar att använda kulturmiljövärden som en resurs i samhällsutvecklingen.

Nationella mål och styrande beslut

De nationella kulturpolitiska målen och bibliotekslagen har reviderats. Barn och unga är en prioriterad målgrupp. Bibliotekens demokratiuppdrag och läsfrämjande roll betonas och den nya lagen innebär avgiftsfria lån oavsett publiceringsform.

Den statliga kulturpolitiken och den regionala kulturplanen som Landstinget i Uppsala län tagit fram kräver att samtliga kommuner tillsammans med landstinget verkar för att tillvarata kulturens betydelse i samhällsutvecklingen.

Statens stöd till idrotten ska främja en god folkhälsa, integration och god etik. Alla, oavsett kön, ska ha lika förutsättningar att delta. Barn och ungdomsidrotten ska bedrivas ur ett barnrättsperspektiv.

Inriktning och fokusering för verksamheten

Kulturstaden

En aktiv kulturpolitik som värnar den konstnärliga friheten bidrar till att skapa förutsättningar för ett dynamiskt och oberoende kulturliv. Kommunens bibliotek, museer, teatrar, konserthus och andra kulturella mötesplatser liksom det fria professionella kulturlivet, ges ett starkt offentligt stöd. En om- och tillbyggnad av stadsbiblioteket förstärker bibliotekets funktion som en kulturell mötesplats. Resurserna styrs till den verksamhet som håller hög kvalitet och gör kvalitetskulturen tillgänglig. Näringslivet bjuds in att öka sitt stöd till den lokala kulturen.

Ett rikt kulturutbud ger barn och ungdomar möjlighet till eget skapande och kulturupplevelser. Kommunens lokalförsörjning till kulturutövning inom musik, teater och dans uppmärksammas. Den professionella dansen har få scener. Unga kulturutövare ska välja att utbilda sig och bedriva sin profession i Uppsala. Kulturcollege som en eftergymnasial utbildning bör utvecklas.

Utvecklingen av Uppsala slott till ett konst- och museicentrum i samverkan med Uppsala Universitet och andra intressenter är en uttalad ambition. Den kulturpolitiska dialogen mellan kulturnämnden, Uppsala stadsteater och Uppsala Konsert & Kongress utvecklas.

Barn och unga ska erbjudas ett rikt kulturliv, därför samlas kommunens resurser inom området. Ungas kulturutövning och de arenor den bedrivs på, speglas i kommunens stöd. Barn och ungas delaktighet i utformningen av olika verksamheter prioriteras. Andra värden som präglar utbudet är bildning, kultur och skapande samt likvärdiga villkor. Insatser med och för unga utvecklas genom flexibla stöd- och verksamhetsformer. Fritidsverksamheten stödjer unga att utveckla sina intressen. Ett drogfrött nöjesutbud och mötesplatser för ungdomar stärks. Skolan är en viktig kulturinstitution för barn och ungdomar. Idrott och kultur är en självklar del i skolans undervisning. Idrottsföreningar är en resurs i grund- och gymnasieskolornas idrottsprofiler och idrottsprogram. Kulturinstitutioner, föreningar, musikskolor, fritidsgårdar, bildningsförbund och idrottsskolor ger unga möjligheter att prova på olika aktiviteter och utveckla fritidsintressen.

Arena- och idrottsstaden

Uppsalabor i alla åldrar ges goda möjligheter till ett rikt idrotts- och fritidsliv, både i egen- och föreningsorganiserad form. Utvecklingen av stadens arenor och mötesplatser utgår alltid från aspekterna tillgänglighet, närhet, kommunikationer, säkerhet, trygghet och estetik samt möjligheten till mångsidig användning och funktionalitet. Kommunen ska ha god tillgång till idrotts-, motions- och friluftsanläggningar. Vid valet och utformningen av anläggningar tas hänsyn till kvinnor och mäns olika behov med avseende på bland annat utformning, innehåll och trygghetsfaktorer. God balans mellan satsningar på idrottsanläggningar och anläggningar/lokaler för andra former av fritidsaktiviteter eftersträvas.

Studenternas IP utvecklas med fokus på fotboll och bandy till ett centrumnära och väl sammanhållet område för elitidrott, friluftsliv och evenemang. Bland annat kommer en ny kombinerad fotboll- och bandyarena att byggas. Arenan beräknas vara färdigbyggd vid halvårsskiftet 2019 med en publikkapacitet på 10 000 till 15 000 åskådare. Gränby sportfält färdigställs i nära samverkan med näringsliv och föreningar. En ny innebandy- och friidrottshall och en ny utomhusarena för friidrott spelar en avgörande roll för områdets utveckling. Arenorna kommer att vara invigningsklara under

2016. Uppsala arena, en eventarena i Gränbyområdet med en publikkapacitet på cirka 10 000, beräknas stå klar i september 2017.

En framgångsrik elitidrott och ett professionellt kulturliv erbjuder medborgarna spännande och utvecklande upplevelser och ger dynamik och en positiv bild av Uppsala. Projekt som Elitidrott Uppsala, Tävlingsstaden och Kulturstaden Uppsala stärker samverkan mellan näringsliv, föreningsliv och kommunen.

Evenemangsstaden

Uppsala har en stark ställning som evenemangs- och mötesstad. Ett nära samarbete mellan Destination Uppsala, kommunens arenabolag och marknadens aktörer utvecklar Uppsala till en av Sveriges största evenemangsstäder. Evenemangen ger kommuninvånarna nya upplevelser samtidigt som de ökar inflyttningen och stärker besöksnäringen.

Inriktningsmål

12. Uppsalas evenemang bidrar till att stärka Uppsalas attraktivitet för medborgarna och besöksnäringen.

Indikator

12. Gästnattsbeläggning.

Källa: egen uppföljning, Destination Uppsala.

Ingångsvärde (antal)	2015	2016	2017	2018
473 320 (2013)	550 000	600 000	650 000	700 000

13. Kultur- och idrottsutbudet är tillgängligt och attraktivt för alla.

Indikator

13a. Antal besök på evenemang för basket, fotboll, ishockey, bandy och innebandy.

Källa: egen mätning, nationell jämförelse via statistik från specialförbunden.

Ingångsvärde (antal besökare)	2015	2016	2017	2018
146 000 (2012)	200 000	230 000	300 000	350 000

13b. Antal besök på Uppsala konstmuseum.

Källa: egen mätning, nationell jämförelse via statistik från Myndigheten för kulturanalys.

Ingångsvärde (antal besök)	2015	2016	2017	2018
46 318 (2013)	52 000	56 000	58 000	60 000

13c. Antal lån per invånare i åldern 0-14 år.

Källa: egen mätning, nationell jämförelse via statistik från Kungliga biblioteket.

Ingångsvärde (antal lån per barn)	2015	2016	2017	2018
21,5 (2012)	22	22,5	23	23,5

13d. Antal biblioteksenheter per 1 000 invånare.

Källa: egen uppföljning, nationell jämförelse via statistik från Kungliga biblioteket.

Ingångsvärde (antal biblioteksenheter per 1 000 invånare)	2015	2016	2017	2018
0.06 (2012)	0,06	0,06	0,06	0,07

13e. Nyttjande av kommunens fritids- idrottsanläggningar för åldersgruppen 6-80 år.

Källa: egen uppföljning.

Ingångsvärde (%)	2015	2016	2017	2018
30 (2013)	33	36	39	42

Riktade satsningar under 2015

- Kultursatsning: 3 miljoner kronor.
- Idrottshall i Storvreta samt vissa förstärkningar idrott: 5 miljoner kronor.

Kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde

Kultur, idrott och fritid		2015	2016	2017	2018
Kommunstyrelse	KS	7 805	8 045	8 294	8 551
Bam- o ungdomsnämnd	BUN	86 539	89 892	93 869	97 725
Utbildn o arb marknadsnämnd	UAN	1 722	1 775	1 830	1 887
Kultumämnd	KTN	148 789	153 462	158 311	163 295
Idrotts- och fritidsnämnd	IFN	207 770	214 632	226 634	248 853
Miljö- o hälsoskyddsnämnd	MHN	69	72	74	76
Summa		452 694	467 878	489 013	520 387

4.6 Ledar- och medarbetarskap

Utvecklingsförutsättningar

Kommunen ställer om verksamhet, kompetens och organisation för att möta kommuninvånarnas behov av valfrihet, service och välfärd av hög kvalitet. Tillskottet av ekonomiska resurser är begränsat, vilket gör att en hög grad av anpassnings- och utvecklingsförmåga är avgörande.

Kommunen har en gynnsam position när det gäller tillgång till välutbildad arbetskraft. Undersökningar visar att det är attraktivt att välja högre utbildning och att söka sig till yrken med hög grad av samhällsnytta. Vissa kompetenser är dock svåra att rekrytera, bland annat inom skola, teknik och vård. Arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare som kan rekrytera och behålla relevant kompetens fortsätter. Detta för att möta konkurrensen från andra arbetsgivare med liknande behov av kompetens, inte minst i Mälardalsregionen. En stor utmaning de närmsta åren är den pågående generationsväxlingen i chefsleden som innebär att fokus läggs på att vidmakthålla chefs- och ledarkompetens.

Nationella mål och styrande beslut

Uppsala kommun står inför ett antal förändringsarbeten. Den interna organisationen ska optimeras för att bättre ta tillvara på befintliga resurser, säkra budget i balans och möta upp kravställningar på välfärdsverksamheten. Samtidigt ska kommuninvånarnas valfrihet gynnas genom att alternativ erbjuds till den kommunala produktionen.

Därutöver ska kommunen ha förmåga att möta upp förändrade krav inom alla delar av verksamheten, när beslut på nationell nivå påverkar det kommunala uppdraget. Förändringstakten kommer ställa stora krav under de kommande åren, inte minst på chefer som leder utvecklingen och förändringen samtidigt som de leder medarbetarna mot resultat.

Inriktning och fokusering för verksamheten

För att långsiktigt säkra välfärdens kärnverksamheter måste rätt kompetens attraheras av kommunen som arbetsgivare. Medarbetares och ledares kompetens är nyckelfaktorer för att nå uppställda mål och god kvalitet på servicen till kommuninvånarna. Medarbetarskap i Uppsala kommun innebär hög kompetens för uppdraget, ansvarstagande och ett professionellt förhållningssätt. Demokrati, rättsäkerhet och likabehandling är ledord i mötet med kommuninvånarna. Ledare ska vara förebilder och deras agerande präglas av engagemang, tydlighet och mod.

Attraktiv arbetsplats

En attraktiv arbetsplats erbjuder utvecklingsmöjligheter och utmaningar såväl som stabilitet, god arbetsmiljö och villkor som främjar både verksamheten och den enskilde. Att skapa den optimala avvägningen mellan dessa krav är en utmaning där olika behov ständigt måste om-prövas i relation till varandra. Detta är särskilt viktigt när förändringsarbete och verksamhetsutveckling ska drivas, utan att det ger en negativ påverkan på tjänsteutbud eller servicekvalitet för kommuninvånarna.

Utgångspunkt är heltid som norm för tillsvidareanställda. I möjligaste mån erbjuds medarbetarna den tjänstgöringsgrad och arbetstidsförläggning som bäst matchar deras behov ur verksamhetens helhetsperspektiv.

En ökad satsning på hälsa och friskvård för medarbetarna i Uppsala kommun kommer att initieras under 2015. Det är viktigt att medarbetarna inom kommunen mår bra på jobbet och känner engagemang, arbetsglädje och energi.

Ett professionellt ledarskap

Chefers förutsättningar och förmåga att leda, delegera och följa upp medarbetarna i deras uppdrag är grundläggande för att föra verksamheten framåt, både vad gäller resultat och utveckling. Därför är fokus under perioden att vidareutveckla strukturer, rutiner, verktyg och metoder som underlättar för chefer i deras personal-, budget- och verksamhetsansvar. Det ska i sin tur frigöra tid för chefer att leda medarbetarna, tillvarata kompetens i utvecklingsarbete och guida dem mot önskad prestation. Tid ska avsättas för att kommunicera, coacha och guida medarbetarna genom de olika förändringar kommunen ska genomföra. För att utveckla verksamheten krävs ett relevant IT-stöd.

Att vidmakthålla och utveckla en god ledarkompetens är avgörande de närmsta åren. Kraven på ledarskapet ökar eftersom förändringar och effektiviseringar är nödvändiga samtidigt som en generationsväxling pågår i chefsleden. Kommungemensamma satsningar på försörjning och utveckling ska vara grunden för att säkra rätt ledarkompetens.

Prestation och utveckling

Dialogen mellan chef och medarbetare är central. Den ska handla om planering, utveckling och uppföljning av prestation, både ur ett individ- och verksamhetsperspektiv. Chefer fördelar uppdrag till medarbetarna, skapar förutsättningar och följer upp prestation och resultat. Alla medarbetare får i samtal med sin chef en klar bild över vilket ansvar och vilka befogenheter som den egna yrkesrollen innebär, vilka krav som ställs och vilka möjligheter till utveckling som finns. En sådan tydlighet leder till att medarbetare oavsett roll, aktivt kan ta egna initiativ, framföra synpunkter och engagera sig i verksamhetens utveckling.

För att säkra rätt kompetens för kommunen ska fokus läggas på att systematiskt arbeta med att attrahera och behålla kompetenta chefer och medarbetare. Utvecklingsvägar ska tydliggöras, för att kommunen ska kunna behålla kompetens och leva upp till kravet på att vara en förebild som Uppsalas största arbetsgivare.

Lönebildning

Lönebildningen speglar när medarbetare tar ansvar för sin egen prestation och utveckling, såväl som verksamhetens utveckling. Det ska löna sig att göra ett bra jobb, eftersom det i sin tur ökar kommunens förmåga att utveckla verksamheten och möta kommunmedlemmarnas servicebehov. Lönen sätts på kända kriterier och upplevs som rättvis. Lönen är individuell och sätts i dialog mellan chef och medarbetare. För chefer är lönebildningen både ett styrmedel och ett verktyg för uppföljning och återkoppling. Lönebildningen är också ett styrverktyg i samband med rekrytering och nylönesättning. Lönebildningen bidrar till en hållbar personalförsörjning och utgår ifrån kommunens

lönepolitiska ställningstaganden. Löneskillnad mellan män och kvinnor som utför likvärdig arbetsinsats får inte förekomma.

Inriktningsmål

14. Uppsala kommun erbjuder attraktiva möjligheter och villkor som står sig väl i konkurrensen, jämfört med andra arbetsgivare.

Indikator

14. Index över attraktiva arbetsvillkor

Källa: Attraktiv Arbetsgivarindex AVI®; Svenska nyckeltalsinstitutet.

Ingångsvärde index	2015	2016	2017	2018
107*	109	111	113	115

*Ingångsvärdet är preliminärt och baseras på medianen för kommuner verksamhetsåret 2013.

15. Medarbetare har förutsättningar att nå överenskommen prestation och engagera sig aktivt i verksamhetens utveckling. Utvecklingsvägar är kända och kommunicerade.

Indikator

15. Hållbart medarbetarengagemang.

Källa: Hållbart medarbetarengagemang HME-index.

Ingångsvärde index	2015	2016	2017	2018
77 (2012)	80	83	85	87

Riktade insats under 2015

- Ökade hälso- och friskvårdsinsatser: 3 miljoner kronor varav 0,5 miljoner kronor avser jämställdhetsintegrering.

4.7 Gemensamma verksamhetsområden

Utvecklingsförutsättningar

Den snabba utvecklingstakten i Uppsala och den växande befolkningen ställer krav på samordning och framförhållning. Kommunen måste möta både näringslivets krav på snabb beslutsgång och handläggning och samtidigt svara för långsiktigheten i den fysiska planeringen. Kommunens översiktsplan har en central roll för att säkra förutsättningar för näringsverksamhet genom stabila och rättsliga grunder för markanvändning.

Den långa tidshorisonten ger samtidigt möjligheter till nytänkande och nödvändig omställning för att klara hållbarhet och ge mervärden för boende, verksamma och besökare i Uppsala. Att staden ska växa inåt är en bärande tanke, liksom att bebyggelsestrukturen ska utvecklas hand i hand med kollektivtrafiken, samtidigt som de gröna värdena tas till vara och utvecklas.

Där det finns effektiva transporter, högklassiga livs- och verksamhetsmiljöer, tillgång till urbana stadskvaliteter samt mångsidigt kultur- och fritidsutbud finns också goda möjligheter för företag att etableras. Nyetablering av exportinriktad varuproduktion och kvalificerade företagstjänster är avgörande för utveckling av en flerkärnig hållbar arbetsmarknadsregion. Exportinriktade företag i starka industriella miljöer skapar positiva földeffekter på den lokala arbetsmarknaden. Ett nytt kunskapsintensivt jobb i en sådan miljö skapar tre nya jobb i den lokala tjänstesektorn.

Nationella mål och styrande beslut

Nya EU-gemensamma upphandlingsdirektiv har trätt i kraft och en ny svensk upphandlingslagstiftning väntas under 2015-2016. De nya bestämmelserna ger större utrymme och möjligheter att tillgodose samhällseliga hänsynstaganden än tidigare. Det ställer ökade krav på kommunen som beställare, men också att som upphandlande myndighet använda möjligheterna till att uppnå ökad nytta för kommunen.

En allt större del av kommunens verksamheter har öppnats för en mångfald av leverantörer och utförare. Kommunens arbete med att utveckla välfärden är i stor utsträckning att formulera krav på tjänster och följa upp kvaliteten. Upphandlingsverksamheten får ökad omfattning och betydelse. Upphandling stärker innovationskraft och stödjer framtidens samhällslösningar och affärsidéer. Den är också ett styrmedel för att uppnå mål inom exempelvis miljö- och det sociala området.

Ett modernt IT-stöd är grundläggande för verksamhetsutvecklingen. Stora delar av kommunens IT-drift upphandlas. Samtidigt etableras en ny organisation under kommunstyrelsen för en tydligare ledning. Den fortsatta utvecklingen ska förena möjligheterna till yttre och inre effektivitet.

Uppsala kommun är en stor landsbygdskommun vilket är en resurs för hela kommunens utveckling. Genom att stötta landsbygdsprogrammet Leader, möjliggörs strategiska satsningar som främjar utvecklingen på landsbygden. Från och med 2015 träder ett nytt landsbygdsprogram i kraft vilket möjliggör en fortsatt satsning på Leader-verksamheten. En handlingsplan för landsbygdsutveckling i Uppsala län är under framtagande av Länsstyrelsen där kommunen är en viktig part.

Inriktning och fokusering för verksamheten

Företagsklimat som ökar företagandet och attraherar nyetableringar

Uppsala kommun ska vara en ledande näringslivskommun med ett gott företagsklimat, samt attraktiv för nyetableringar. Exempel på nyetableringar där kommunen genomför insatser är, att internationella företag etablerar sig i Uppsala genom nya dotterbolag, att befintliga större, ofta utlandsägda, företag, gör följdinvesteringar/nyetableringar, och att nya företag som siktar på att utveckla lösningar, tjänster, varor et cetera till den internationella exportmarknaden startas i Uppsala. Strategiskt viktiga frågor för att skapa etableringar är utvecklad företagsservice, stärkta små- och medelstora företag, främjande av innovationer genom upphandling, bra infrastruktur och förutsägbar markpolitik. En god samverkan inom Stockholm Business Alliance för marknadsföring och attraktiv paketering av regionen för att attrahera internationella investeringar prioriteras.

Landsbygdens roll växer som etableringsplats för små tjänste- och hantverksföretag. En satsning på att förbättra förutsättningarna för detta görs under perioden, främst inom kommunikationer och bredbandsutbyggnad.

Satsning på fokusbranscher

Kommunen har en koordinerande och pådrivande roll i förstärkningen av utvalda fokusbranscher. Dessa utgörs av Life-science/hälsa, informations- och kommunikationsteknologi (ICT) samt miljö- och energiteknik. Fokusbranscherna har identifierats utifrån deras särskilda tillväxtpotential, med en positiv effekt på hela näringslivet i kommunen. Samtliga fokusbranscher leds av styrgrupper som består av representanter från akademi, näringsliv och offentliga organisationer. Arbetet sker i nära samverkan med Stockholm Business Alliance, STUNS, UIC, Uppsala Bio och Interactive Institute. Branschsatsningen syftar till att gynna nybildandet av företag, öka tillgången på investeringsvilligt kapital, attrahera företag till att etablera sig samt säkerställa kompetent arbetskraft.

Hållbar utveckling integreras i alla verksamhetsområden

En hållbar utveckling tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter. Ett hållbart samhälle innebär att social välfärd, ekonomisk tillväxt och ekologisk balans eftersträvas för både dagens och morgondagens invånare. De tre dimensionerna ska ömsesidigt stödja varandra.

Den sociala dimensionen tar fasta på mänskliga rättigheter. Kommunen ska verka för mänskliga rättigheter i all sin verksamhet, sitt sätt att påverka samhällsutveckling och i samarbetet med andra. De mänskliga rättigheterna betonar dels vikten av att vi som medborgare är fria att själva få bestämma över våra liv, dels att vi värderas som lika mycket värda i familjen, arbetslivet och samhällslivet. Den ekonomiska dimensionen handlar om att få människor och företag att växa, men också att kommunens resurser används effektivt. Dagens välfärd får inte finansieras på ett sätt som vältrar över kostnader på framtida generationer. Den ekologiska dimensionen säkerställer att den miljö vi lever i är, och kommer att vara, frisk och rik på mångfald.

Samarbete för att utveckla Uppsala

Globaliseringen innebär socioekonomiska, demografiska, miljömässiga och tekniska utmaningar. Parallellt integreras EU:s medlemsländer allt mer och samarbetet över nationsgränserna ökar. EU-politik har blivit inrikespolitik för EU:s medlemsstater. För att möta utmaningar och tillvarata

möjligheter växlar kommunen upp det internationella arbetet. De regionala utvecklingsfrågorna får allt större betydelse för Uppsala kommun och dess invånare. Tillsammans med de andra kommunerna i länet och landstinget diskuteras fortlöpande gemensamma frågor. Uppsala kommun har en central roll i Uppsala län som marknad för arbete, service, utbildning och kultur.

En bred överenskommelse om samverkan har ingåtts med det lokala föreningslivet. Ett framgångsrikt samarbete är Uppsala klimatprotokoll. Arenautvecklingen är ett annat område som bygger på ett nära samarbete mellan kommun, näringsliv och föreningsliv.

Utvecklad medborgardialog och fler digitala tjänster

Det ska vara enkelt att ha kontakt med Uppsala kommun. Ett sätt att underlätta medborgarnas insyn och stimulera till innovationer är att dela med sig av öppen information från kommunens olika källor och system för vidareanvändning. Kommunen fortsätter utveckla fler digitala tjänster som ger nytta för Uppsalaborna och verkar för att säkerställa en bredbandstillgång i världsklass. För de som har svårt att hantera digital kommunikation finns andra lösningar för att få likvärdig kontakt och service. Kommunens webbplats utvecklas utifrån användarnas behov och anpassas för mobila enheter. Den interna kommunikationen är ett viktigt instrument för att utveckla en effektiv förvaltning och ett gott ledarskap.

Ledande miljö- och klimatkommun

Uppsala är ledande inom miljö och klimatområdet. Genom att ta tillvara miljö- och klimatfrågornas möjligheter och utmaningar skapas teknik- och affärsutveckling som genererar arbetstillfällen. Samtidigt säkerställs att nuvarande och kommande generationer får möjlighet att leva ett friskt och rikt liv. Miljö- och klimatarbetet är resultatutvecklat, bygger på samarbete med övriga samhällsaktörer och integreras från start i all planering. Barn och ungas livsmiljö är särskilt viktig.

Nationella minoriteter

Nationella minoriteter är samer, sverigefinnar, tornedalingar, romer och judar. De har alla en historisk förankring i det svenska samhället. Uppsala kommun främjar dessa minoriteters särskilda rätt till att kunna behålla och utveckla sitt eget språk och kultur. Kommunen beaktar detta arbete inom utbildning, kulturverksamhet samt vård och omsorg. Barns möjlighet till utveckling av kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket främjas särskilt.

Jämställdhetsarbete

Kommunen säkrar att utbudet av tjänster svarar lika mycket mot kvinnors som mäns respektive flickors som pojkars behov. Den kunskap som erhållits inom det kommunövergripande projektet Hållbar jämställdhet ligger till grund för fortsatt och utökat arbete med jämställdhetsintegrering. Att integrera ett jämställdhetsperspektiv inom alla kommunens verksamhetsområden leder till att resurser fördelas mer jämställt.

Hälsofrämjande arbete

En god och jämlik hälsa för hela befolkningen är angeläget. En god folkhälsa innebär att så många som möjligt har en bra hälsa, fördelat jämnt mellan olika grupper i samhället. Uppsala kommun har jämfört med andra delar av landet en frisk och välmående befolkning. Likväl finns det skillnader mellan kvinnor och män, olika grupper i befolkningen samt mellan bostadsområden vad gäller

livslängd, ohälsotal, självskattat hälsotillstånd, trygghet samt fysisk och psykisk hälsa. Ett målinriktat folkhälsoarbete integrerat i ordinarie styrning vänder utvecklingen mot en mer jämlik hälsa.

Uppdrag

Till samtliga nämnder och styrelser

3. Att införa garanti- och handläggningstider på lämpliga områden.

Inriktningsmål

16. God service, enkelhet och korta handläggningstider präglar kommunens kontakter med företag.

Indikator

16. Företagarnas uppfattning av kommunens service.

Källa; NöjdKundIndex mätning avseende bygglov, markupplåtelser, serveringstillstånd, brandtillsyn och miljö- och hälsoskydd.

Ingångsvärde (%)	2015	2016	2017	2018
2013: 62 (avser 2012)	75 (avser ärenden 2014)	80	85	90

17. Uppsala kommun är attraktiv för nyetableringar och företag.

Indikator

17a. Antalet nyetablerade företag.

Källa: SCB.

Ingångsvärde (antal företag per 1000 invånare)	2015	2016	2017	2018
7,8 företag (2013)	8,3	8,8	9,3	9,8

17b. Nyanmälda arbeten på arbetsförmedlingen i privatdominerade branscher.

Källa: Arbetsförmedlingen.

Ingångsvärde (antal)	2015	2016	2017	2018
7 182 (2013)	8000	8500	9500	10 000

17c. Sysselsatta i privat sektor inom Uppsala kommun.

Källa: SCB

Ingångsvärde (antal)	2015	2016	2017	2018
59 643 (2012)	63 000	64 000	65 000	66 000

18. Uppsala kommun ger förutsättningar för en god hälsa för hela befolkningen.

Indikator

18. Andel ungdomar åk 9 som uppger att de mår bra eller mycket bra.

Källa: Liv och hälsa ung, SCB.

Ingångsvärde (%)	2015	2016	2017	2018
Flickor: 71 Pojkar: 86 (2013)	Flickor: 71 Pojkar: 86 (2013)			

18b. Antal anmälda våldsbrott per 100 000 invånare.

Källa: BRÅ

Ingångsvärde (antal/100 000 invånare)	2015	2016	2017	2018
910 (2013)	850	800	750	700

Riktade satsningar under 2015

- Ny kostnadsfördelningsmodell för överförmyndarverksamheten som baseras på befolkning i de ingående kommunerna: 0,4 miljoner kronor.

Kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde

Kommunledning och gemensam verksamhet		2015	2016	2017	2018
Kommunstyrelse	KS	132 772	135 427	138 136	140 898
Kulturnämnd	KTN	9 283	9 469	9 659	9 852
Idrotts- och fritidsnämnd	IFN	2 254	2 299	2 345	2 392
Summa		144 309	147 195	150 139	153 142

Politisk verksamhet		2015	2016	2017	2018
Kommunstyrelse	KS	54 491	55 581	56 693	57 827
Valnämnd	VLN	169	173	176	180
Namngivningsnämnd	NGN	332	339	346	352
Bam- o ungdomsnämnd	BUN	1 423	1 451	1 480	1 510
Utbildn o arb marknadsnämnd	UAN	1 766	1 802	1 838	1 875
Nämnden för hälsa och omsorg	NHO	1 618	1 650	1 683	1 717
Socialnämnd för bam och ungdom	SBN	3 280	3 345	3 412	3 481
Äldrenämnd	ÄLN	1 434	1 463	1 492	1 522
Kultumämnd	KTN	886	904	922	941
Idrotts- och fritidsnämnd	IFN	1 096	1 118	1 140	1 163
Gatu- och samhällsmiljönämnd	GSN	1 197	1 220	1 245	1 270
Plan- och byggnadsnämnd	PBN	1 749	1 784	1 819	1 856
Miljö- o hälsoskyddsnämnd	MHN	1 018	1 039	1 060	1 081
Räddningsnämnd	RÄN	1 074	1 096	1 118	1 140
Överförmyndarnämnd	ÖFN	12 246	12 639	13 046	13 464
Summa		83 779	85 603	87 469	89 375

5. Investeringar

Investeringarnas ändamål

Investeringar genomförs utifrån en rad skilda ändamål. Det handlar om åtgärder för att utveckla kommunen, effektivisera verksamhet, säkerställa tillgång till anläggningar för kommunal basverksamhet, att försörja kommunen med en infrastruktur för kommunikation och rekreation samt att förse organisationen med IT-stöd och utrustningar.

Stor del av investeringarna som behövs för en växande kommun ligger hos de kommunala bolagen. Bolagens roll i investeringsverksamheten har ökat genom bolagiseringen av kommunens verksamhetsfastigheter. Inom kommunen planeras för investeringar motsvarande 500 mnkr per år där merparten avser GC-vägar, gator, parker och naturområden medan övrig infrastruktur som en växande kommun behöver sker hos de kommunala bolagen 2,5 miljarder per år samt hos externa samarbetspartners.

Investeringsnivåerna inom kommunkoncernen framgår av följande sammanställning:

Part

(belopp i mnkr)	2015	2016	2017	2018 ¹
Uppsalahem. Koncern	1 154	1 004	1024	1 024
Uppsala Kommuns Fastighets, koncern	98	125	2	10
Uppsala Kommuns Industrihus, koncern	78	131	120	164
Uppsala Kommun Skolfastigheter AB	450	500	500	600
Uppsala Kommun Förvaltningsfastigheter AB	43	72	217	222
Uppsala Kommun Sport-och Rekreattionsfastigheter AB	150	200	100	100
Uppsala Parkerings AB	120	90	15	100
Fyrishov AB	60	60	60	60
Uppsala stadsteater AB	2	2	2	2
Uppsala Konsert & Kongress AB	4	3	8	3
Uppsala Vatten och Avfall AB	280	300	280	250
Uppsala kommun	540	546	338	329
Summa	2979	3033	2666	2864

¹ Plan för 2018 är tillsvidare lagd på samma nivå som för 2017. Bolagen har ännu inte rapporterat plan för 2018.

Beloppen är beräknade utifrån det som är känt i dagsläget. Utöver dessa investeringar finns ytterligare åtgärder där Uppsala kommun genom överenskommelser bidrar till investeringar där annan part är ägare. Exempel på sådana anläggningar är Uppsala Arena (en multiarena för idrott, konferens, kongresser) i dag beräknat till ca 750 miljoner kronor samt Uppsala Innebandy- och friidrottsarena ca 325 miljoner kronor. Kommunens del i Uppsala Arena uppgår till ett ovillkorat tillskott med 150 miljoner kronor och en hyresgaranti med 15 miljoner kronor per år under en 25-årsperiod.

För genomförande av de investeringar som Uppsala kommun och dess bolag planerar erfordras till del en lånefinansiering. För att genomföra sådan finansiering finns dels en internbank inom Uppsala kommun dels en motsvarande funktion hos Uppsalahem AB. Internbanken förser kommunen och alla bolag, undantaget Uppsalahem AB, med likviditet.

För att konkurrensutsätta sådan upplåning där Kommuninvest ska kunna vara en offererande part måste en borgensram fastställas för Uppsalahem AB samt en upplåningsram för Uppsala kommun. Denna upplåningsram säkerställer att Uppsala kommun genom sin finansfunktion kan svara för upplåning till alla bolag, undantaget Uppsalahem AB. I bilaga Borgensram-Upplåningsram 2015 återges dessa två begrepp avseende år 2015. Nytt beslut måste tas för varje kommande år.

Prioriteringar i investeringsbudgeten

Det förslag till investeringsbudget som nu läggs säkerställer att Uppsala kan fortsätta att växa i den takt som dels beskrivs av vår befolkningsprognos, dels uttrycks genom den tillväxt vi förväntar oss i form av arbetstillfällen i kommunen och regionen.

Budgeten fokuserar därför på att upprätthålla och förbättra infrastruktur med en höjd ambition på åtgärder för cykeltransporter samt kollektivtrafik. Budgeten ger även utrymme för en starkare satsning på det offentliga rummet med ökad kvalitet på parker, torg och förbindelseytor för gångtrafikanter i stadsväven. Genom de investeringar som sker i bolagskoncernen säkerställs tillgång till lokaler för välfärdsproduktion samt boende- och verksamhetsfastigheter för en växande befolkning.

Dispositionsregler

Investeringsbudget och -plan innebär dels beslut om att genomföra de åtgärder som budget/plan omfattar dels en likviditetsplan för respektive år där kommunfullmäktiges beslut utgör den ram inom vilken berörd nämnd får disponera ett kapital för de ändamål som anges i budget och plan. Nämnderna kan inom angiven ram göra omDispositioneringar mellan ändamål efter godkännande av kommunstyrelsen.

I budgeten har särredovisats de investeringsprojekt som är större än 10 mnkr. Beslut om budget innebär beslut om att genomföra dessa projekt.

INVESTERINGSBUDGET		Budget 2014	Budget 2015	Plan 2016	Plan 2017	Plan 2018	Summa för objekt större än 10 mkr år 2015-2018
SUMMA FASTIGHETSFÖRVARV MEX		40	40	40	40	40	
INVESTERINGAR I VERKSAMHETSFASTIGHETER							
ENERGIÄTGÄRDER		1	1	1	1	1	
SÄRSKILDA BOENDEN		20	20	20	20	20	
SUMMA VERKSAMHETSFASTIGHETER		21	21	21	21	21	
INVESTERINGAR INFRASTRUKTUR							
PARK/LEK	summa åtgärder	30,7	29,3	20,5	19,0	19,0	
	varav reserv ej planerade objekt	0,0	5,0	5,0	15,0	15,0	
NA TUR	summa åtgärder	8,5	8,6	6,6	4,8	4,8	
NA TURSTRÅK	summa åtgärder	7,6	7	7	0	0	
GATOR/VÄGAR	summa åtgärder	60,8	23	16	25	25	
	varav Gottsundaallén	12,0	0,5	0,0	0,0	0,0	12,5
	varav Råbyleden	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0
	varav Stålgatan	0,0	1,0	4,0	6,0	0,0	22,5
	varav framkomlighet	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0	
BROAR/BARRIÄRER	summa åtgärder	21,0	155,0	184,0	45,0	5,0	
	varav Kungsängsesplanaden	2,0	75,0	70,0	0,0	0,0	147,0
	varav planskildhet jv	2,5	15,0	60,0	40,0	0,0	117,5
	varav Flottsundsbron	8,0	37,0	45,0	5,0	0,0	95,0
	varav GC-bro Takpannegatan	1,0	20,0	0,0	0,0	0,0	21,0
STADSUTVECKLING	summa åtgärder	14,6	6,5	11,0	7,0	7,0	
	varav Forumtorget	0,5	0,5	6,0	4,0	0,0	11,0
	varav kulturstråket	0,5	3,0	5,0	3,0	0,0	11,5
CYKELFRÄMJANDE	summa åtgärder	57,6	49,5	48,5	72,5	72,5	
	varav cykelgarage RC	4,0	4,0	4,0	0,0	0,0	12,0
	varav snabbcykelbana Valsätra	10,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0
	varav cykelväg L-bäck-Ulva kvam	1,0	10,0	8,0	0,0	0,0	19,0
HÅLLBART RESANDE/TS	summa åtgärder	22,2	16,5	15,0	9,0		
	varav säkrare övergångsställen	3,0	3,0	3,0	0,0	0,0	
	varav säkra skolvägar	3,5	5,0	5,0	5,0	0,0	
UPPRUSTNING/REINV.	summa åtgärder	24,0	23,0	23,0	0,0	0,0	
	varav beläggning gator	14,0	15,0	15,0	0,0	0,0	
	varav beläggning GC-vägar	6,0	4,0	4,0	0,0	0,0	
ÖVRIG INFRASTRUKTUR GSN	summa åtgärder	72,0	35,0	27,0	9,0	9,0	
	varav stomlinjer/stadsstråk	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0	
	varav belysning	12,0	10,0	10,0	0,0	0,0	
BREDBAND		2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	
OFFENTLIG UTSMYCKNING		6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	
SUMMA INFRASTRUKTUR		328	362	368	200	151	
SUMMA IT-SYSTEM		28,0	28,0	28,0	28,0	28,0	
SUMMA INVENTARIER		54,1	54,1	54,1	54,1	54,1	
ANSKAFFNING MASKINER	personbilar/	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	
	verksamhetsmaskiner räddningsfordon	25,0	15,0	15,0	15,0	15,0	
SUMMA MASKINER		45,0	35,0	35,0	35,0	35,0	
TOTAL INVESTERINGSVOLYM		516,0	540,4	545,6	377,8	329,3	

Investeringar fördelat på nämnder och styrelser

<i>Alla belopp i miljoner kronor</i>	Budget 2014	Budget 2015	Plan 2016	Plan 2017	Plan 2018
Kommunstyrelse och nämnder					
Kommunstyrelse	85,9	85,9	85,9	85,9	85,9
Barn- och ungdomsnämnden	2	2	2	2	2
Utbildning och arbetsmarknadsnämnden	3	3	3	3	3
Nämnden för hälsa och omsorg	3	3	3	3	3
Äldrenämnden	3	3	3	3	3
Idrotts- och fritidsnämnden	2	2	2	2	2
Gatu- och samhällsmiljönämnden	321	355	361	193	144
Kulturnämnden	8	8	8	8	8
varav offentlig utsmyckning	6	6	6	6	6
Plan- och byggnadsnämnden	2	2	2	2	2
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	2	2	2	2	2
Räddningsnämnden	27	17	17	17	17
Överförmyndarnämnden	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
S:a kommunstyrelse och nämnder	465	489	495	327	278
Produktionsstyrelser					
Vård och bildning	25	25	25	25	25
Teknik och service	26	26	26	26	26
Summa produktionsstyrelser	51	51	51	51	51
Summa investeringar	516,0	540,4	545,6	377,8	329,3

6. Ägardirektiv, avkastningskrav och utdelningsprinciper för Uppsala Stadshus AB och dotterbolagen i stadshuskoncernen

De helägda bolagen är inordnade i en aktiebolagsrättslig koncern. Syftet är att styra, leda och följa upp den kommunala verksamhet som sker i bolagsform samt nyttja de möjligheter till resultatutjämning som medges av skattelagstiftningen. Moderbolaget i bolagskoncernen är Uppsala Stadshus AB.

Kommunfullmäktiges beslut om ägarstyrning av de helägda bolagen finns utförligare beskriven i ägarpolicyen för de helägda bolagen. Samtliga helägda dotterbolag i Stadshuskoncernen omfattas av kapitaltäckningsgarantin vilket innebär att moderbolaget garanterar att det egna kapitalet i respektive dotterbolag alltid uppgår till minst bolagets aktiekapital.

Styrelserna i de kommunala bolagen ansvarar för att den operativa verksamheten i respektive bolag bedrivs i enlighet med bolagets ändamål samt de ägardirektiv och krav som beslutas av kommunfullmäktige.

Kommunstyrelse genomför dialoger med samtliga bolagsstyrelser runt de frågor som är väsentliga som möjligheter eller problem för kommande IVE-period. I avsnittet nedan behandlas kommunfullmäktiges direktiv till de helägda bolagen avseende inriktning av verksamheten, ekonomiskt resultat och avkastning.

Huvudprincip för utdelning

Om inget annat framgår av ägardirektivet till respektive bolagen tillämpas koncernens huvudprincip. Huvudprincipen för utdelning är att 100 procent av det skattemässiga resultatet (efter finansiella poster) i dotterbolag ges som koncernbidrag till moderbolaget eller annat dotterbolag. Moderbolaget betalar tillbaka 70 procent av det koncernbidrag dotterbolaget lämnat till moderbolaget eller till systerbolag i ovillkorat aktieägartillskott.

Moderbolaget har också möjlighet att ge koncernbidrag till dotterbolag med ackumulerat skattemässigt underskott sedan tidigare år i syfte att använda detta i resultatutjämningen i koncernen.

I det fall dotterbolag får koncernbidrag från annat dotterbolag, eller dotterbolag får koncernbidrag från moderbolaget avseende ackumulerat skattemässigt underskott sedan tidigare år, återbetalas detta till moderbolaget, Uppsala Stadshus AB, i form av utdelning.

Ägardirektiv för samtliga bolag

Kommunfullmäktige har beslutat om ett antal policyer. Dessa omfattar samtliga nämnder och bolag. Som exempel kan nämnas jämställdhets- och arbetsgivarpolicy. De av kommunstyrelsen fattade riktlinjerna för sponsring och sociala medier tillämpas i bolagen. Det ingår i varje bolags ansvar att arbeta i enlighet med kommunfullmäktiges beslut.

1. Dotterbolagen är skyldiga att anmäla följande till Uppsala Stadshus AB
2. årligt fastställande av affärsplaner med strategiska mål för de närmaste fyra åren,
3. fastställande av budget för verksamheten,
4. ställande av säkerheter,
5. bildande av bolag,
6. köp eller försäljning av bolag eller andel i sådant,
7. köp eller försäljning av fast egendom,
8. månadsrapportering,
9. delårsbokslut.

Dotterbolags förändringar av grundläggande affärsidé godkänns av Uppsala Stadshus AB och vid principiellt viktiga förändringar även av kommunfullmäktige.

Dotterbolagen i koncernen följer fastställda redovisningsprinciper för koncernen och kommunens finanspolicy. Särskilda värderingsfrågor löses i samråd med Uppsala Stadshus AB. Uppsalahem AB är undantagna från kravet att följa Uppsala kommuns finanspolicy då en egen finanspolicy finns.

Investeringar som påverkar annat kommunalt bolag eller nämnd inom Uppsala kommun godkänns av Uppsala stadshus AB och vid principiell beskaffenhet av kommunfullmäktige. Rekryteringsprocess och förhandling av anställningsvillkor för vd och ledande befattningshavare i dotterbolagen sker i samråd med Uppsala Stadshus AB.

Uppsala Stadshus AB

Uppsala Stadshus AB leder och samordnar verksamheten i bolagskoncernen. Bolaget avgör frågor som är gemensamma för koncernen och som inte är av större principiell beskaffenhet.

Moderbolaget säkerställer att största möjliga samordning sker mellan bolagen genom koncernmässig administrativ utveckling och effektivisering.

Moderbolaget följer därutöver aktivt koncernens utveckling genom att följa relevanta nyckeltal i dotterbolagen.

Avkastningskrav

Inget krav på årlig ekonomisk avkastning.

Utdelningsprincip

Ingen utdelning från bolaget sker.

Uppsalahem AB

Uppsalahem AB bidrar till att stärka kommunens utveckling genom att med hög kompetens äga, förvalta och bygga hyresfastigheter i Uppsala. Uppsalahem AB erbjuder kunderna det boende de vill ha i olika faser i livet. Det innebär att Uppsalahem AB:

Med utgångspunkt i den av kommunfullmäktige antagna bostadspolitiska strategin, bidrar till att nya lägenheter tillkommer i kommunen och att omvandling av lägenheter kan ske.

Erbjuder, om kommunen begär det, upp till 5 procent av nyuthyrningen per år till personer som av särskilda ekonomiska och/eller sociala skäl inte kan få en bostad på egen hand. (Nyuthyrning definieras som det antal lägenheter Uppsalahem AB hyr ut per år).

Är en aktiv part i Uppsalas stadsutveckling och därmed samverkar med övriga bolag och nämnder i arbetet med att utveckla nya och förnya befintliga stadsdelar.

På affärsmässiga grunder söker uppnå en hög nyproduktionsnivå av hyreslägenheter per år.

Genom intentionsavtal med kommunstyrelsen i Uppsala kommun verkar för att öka nyproduktionen av hyresbostäder i kommunen.

Bolaget arbetar med energieffektivisering och stödjer systematiskt tillämpningen av ny miljö- och energiteknik.

Avkastningskrav

Kortsiktigt 2015–2018: Driftnettot, inklusive eventuella kapitalvinster från försäljning av fastigheter, utgör årligen 6 procent av koncernens marknadsvärde.

Långsiktigt: Marknadsvärdet på bolaget stiger på medellång sikt Realt med 2 procent per år. Värdestegringskravet behöver ej uppfyllas varje enskilt år, men kan avläsas varje år.

Utdelningsprincip

Uppsalahem AB är ett allmännyttigt bostadsföretag och lyder under lag (2010:879) om allmännyttiga bostadsföretag. I lagen medges utdelning från allmännyttiga kommunala bostadsföretag med ett belopp som maximalt motsvarar av ägaren tillskjutet kapital (bolagets aktiekapital) multiplicerat med den genomsnittliga statslåneräntan plus en procentenhet.

Utdelningen från Uppsalahem AB uppgår till av ägaren tillskjutet kapital (bolagets aktiekapital) multiplicerat med den genomsnittliga statslåneräntan plus en procentenhet.

Uppsala Kommuns Fastighets AB

Uppsala kommuns Fastighets AB är kommunens redskap för att bygga, utveckla och förvalta lokaler och centrumanläggningar.

Uppsala kommun Fastighets AB erbjuder, om kommunen begär det, upp till 5 procent av nyuthyrningen per år till personer som av särskilda ekonomiska och/eller sociala skäl inte kan få en bostad på egen hand. (Nyuthyrning definieras som det antal lägenheter Uppsala Kommuns Fastighets AB hyr ut per år.)

Bolaget verkar för värdeskapande samarbeten med andra bolag inom stadshuskoncernen.

Bolaget arbetar strategiskt för att säkerställa en god omsättningshastighet på sina fastigheter och genom uppföljning, löpande för ägaren, redovisa sin omsättningsstrategi.

Bolaget arbetar med energieffektivisering och stödjer systematiskt tillämpningen av ny miljö- och energiteknik.

Avkastningskrav

Marknadsvärdet på bolaget stiger på medellång sikt med realt 5 procent per år. Värdestegringskravet behöver ej uppfyllas varje enskilt år, men kan avläsas vartannat eller vart tredje år.

Utdelningsprincip

I enlighet med huvudprincipen.

AB Uppsala Kommuns Industrihus

AB Uppsala Kommuns Industrihus är ett strategiskt instrument för tillväxt och utveckling av näringslivet i kommunen. Det näringspolitiska uppdraget leder till en attraktiv kommun byggd på ett mångfacetterat och diversifierat näringsliv.

Bolaget erbjuder på ett effektivt sätt ändamålsenliga lokaler inom kommunen till konkurrenskraftiga priser.

Bolaget provar särskilt lokaler för inkubatorverksamhet.

Bolaget verkar för värdeskapande samarbeten med andra bolag inom stadshuskoncernen.

Bolaget arbetar strategiskt för att säkerställa en god omsättningshastighet på sina fastigheter och genom uppföljning, löpande för ägaren, redovisa sin omsättningsstrategi.

Bolaget arbetar med energieffektivisering och stödjer systematiskt tillämpningen av ny miljö- och energiteknik.

Avkastningskrav

Marknadsvärdet på bolaget stiger på medellång sikt med realt 5 procent per år. Värdestegringskravet behöver ej uppfyllas varje enskilt år, men kan avläsas vartannat eller vart tredje år.

Utdelningsprincip

Utdelningen uppgår netto till 60 procent av det skattemässiga resultatet. 5,2 miljoner kronor ska dras av för det så kallade Viktoriaavtalet.

Uppsala Parkerings AB

Uppsala Parkerings AB är ett redskap för att skapa ändamålsenliga kommunala parkeringar för både cykel och bil och bidrar därmed till stadens utveckling.

Bolaget arbetar strategiskt utifrån kommunens övergripande mål om att öka andelen gång-, cykel- och kollektivtrafik samt minska trafikens miljöbelastning genom parkeringsstyrning.

Bolaget bidrar aktivt till ett högt utnyttjande av parkeringsgaragen i innerstaden och bidrar med sin kompetens i utformningen av kommunens parkeringsstrategi.

Bolaget säkerställer att, i syfte att tillgodose parkeringsbehovet i centrala Uppsala, inom en sjuårsperiod skapa 600 nya parkeringsplatser i ett eller flera parkeringsgarage och/eller vid kollektivtrafikförsörjda infartsparkeringar.

Bolaget utarbetar i samverkan med plan-och byggnadsnämnden rutiner för aktiv hantering av parkeringsköp.

Bolaget prövar differentierade och, jämfört med dagens nivåer, sänkta avgifter i befintliga parkeringsgarage i syfte att höja belägningsgraden.

Bolaget verkar för värdeskapande samarbeten med andra bolag inom stadshuskoncernen.

Bolaget arbetar med energieffektivisering och stödjer systematiskt tillämpningen av ny miljö- och energiteknik.

Avkastningskrav

För 2015–2018 är avkastningen på justerat eget kapital 5 procent per år, det vill säga för 2015 är avkastningskravet 1,4 miljoner kronor, för 2016 är det 1,6 miljoner kronor, för 2017 är det 1,9 miljoner kronor och för 2018 är det 2,1 miljoner kronor

Utdelningsprincip

Vinsten i bolaget används för att återbetala de villkorade aktieägartillskott bolaget mottagit under uppbyggnadsskedet, därefter enligt huvudprincipen i Stadshuskoncernen.

Fyrishov AB

Fyrishov AB tillhandahåller en arena för fritid, idrott, bad och evenemang med syfte att bidra till en ökad folkhälsa.

Arenan och badet, som besöksattraktion, stärker den positiva bilden av Uppsala som bostadsort, besöksmål och som en attraktiv stad för lokalisering av företag.

Bolaget ansvarar för driften av verksamheten i Fyrishovsanläggningen och efter uppdrag Gottsundabadet i Uppsala kommun och svarar för bad, sport och rekreation samt därmed förenlig verksamhet.

Därutöver äger och förvaltar bolaget samtliga fastigheter inom Fyrishovsanläggningen samt planerar för utbyggnader som krävs för verksamhetens bedrivande.

Bolaget samverkar med andra aktörer inom besöksnäringen, och särskilt inom Uppsala Stadshuskoncernen, för att stärka Uppsala som besöksmål och uppnå samordningsvinster.

Bolaget verkar för värdeskapande samarbeten med andra bolag inom stadshuskoncernen.

Bolaget arbetar med energieffektivisering och stödjer systematiskt tillämpningen av ny miljö- och energiteknik.

Tillhandahålla simundervisning kostnadsneutralt till Uppsala skolor.

Avkastningskrav

Verksamheten inklusive simundervisning planeras och budgeteras utifrån att bolagets underskott får uppgå till maximalt 6 miljoner kronor per år 2015–2018.

Utdelningsprincip

I enlighet med huvudprincipen.

Uppsala stadsteater AB

Uppsala stadsteater AB bidrar genom sin konstnärliga verksamhet till en utveckling av kulturlivet i Uppsala.

Stadsteatern som mötesplats stärker den positiva bilden av Uppsala som en attraktiv stad och därmed bidrar till att stärka besöksnäringen.

Uppsala stadsteater AB ska föra dialog med kulturnämnden om hur bolaget ska bidra till Uppsalas kulturella utveckling.

Bolaget tillhandahåller en arena för gästspel och andra aktiviteter.

Bolaget samverkar med andra kulturinstitutioner och besöksmål, särskilt inom Uppsala Stadshuskoncern, för att stärka kulturlivet och uppnå samordningsvinster.

Bolaget verkar för värdeskapande samarbeten med andra bolag inom stadshuskoncernen.

Avkastningskrav

Uppsala stadsteater AB erhåller 69,5 miljoner kronor 2015, 70,6 miljoner kronor 2016, 72,1 miljoner kronor 2017 samt 73,6 miljoner kronor 2018 i koncernbidrag från Uppsala Stadshus AB.

Utdelningsprincip

Ingen utdelning från bolaget sker.

Uppsala Konsert & Kongress AB

Uppsala Konsert & Kongress AB tillhandahåller en mötesplats för musik och för alla grupper i kommunen.

Bolaget bidrar aktivt genom sin musikverksamhet till en utveckling av kulturlivet i Uppsala samt genom kongress- och konferensverksamheten som bidrar aktivt till en utveckling av besöksnäringen i Uppsala.

Genom konserter och möten stärker bolaget bilden av Uppsala som en attraktiv stad.

Uppsala Konsert och Kongress AB ska föra dialog med kulturnämnden om hur bolaget ska bidra till Uppsalas kulturella utveckling.

Bolaget samverkar med andra aktörer inom kulturlivet och besöksnäringen för att stärka respektive område och uppnå samordningsvinster.

Bolaget prövar entreprenad på hela eller delar av verksamheten.

Bolaget verkar för värdeskapande samarbeten med andra bolag inom stadshuskoncernen.

Avkastningskrav

Koncernbidraget från Uppsala Stadshus AB uppgår till 33,4 mnkr för 2015, 33,6 mnkr för 2016, 34,3 mnkr för 2017 samt 34,5 för 2018.

Utdelningsprincip

Ingen utdelning från bolaget sker.

Uppsala Vatten och Avfall AB

Uppsala Vatten och Avfall AB är, enligt lagen om allmänna vattentjänster (2006:412), huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Uppsala kommun.

Bolaget tillgodoser inom av kommunfullmäktige fastställt verksamhetsområde fastigheternas behov av vattenförsörjning och avlopp.

Bolaget utarbetar, för beslut i kommunfullmäktige, förslag till bestämmelser för brukande av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Uppsala kommun (ABVA) och föreskrifter om taxa för brukande av den allmänna anläggningen samt förslag till verksamhetsområde.

Bolaget är kommunens kompetensresurs avseende förvaltning av kommunens yt- och grundvattenresurser. Uppsala Vatten och Avfall AB svarar enligt 15 kap. miljöbalken för de delar av avfallshanteringen som kommunen ansvarar för.

Bolaget även äger, driver och utvecklar kommunens anläggningar för biogasverksamhet och Hovgårdens avfallsanläggning.

Bolaget medverkar, i samverkan med kommunala och externa aktörer, till att biogasproduktionen i Uppsala kommun optimeras.

Bolaget utarbetar, för beslut i kommunfullmäktige, förslag till renhållningsordning och avfallsplan samt förslag till taxa för hushållsavfallstjänster.

Bolaget är kommunens kompetensresurs avseende avfallsverksamhet.

Bolaget medverkar aktivt i samhällsplaneringen.

Bolaget verkar för värdeskapande samarbeten med andra bolag inom stadshuskoncernen.

Bolaget arbetar med energieffektivisering och stödjer systematiskt tillämpningen av ny miljö- och energiteknik.

Avkastningskrav

Monopolverksamheter

(VA-verksamheten och delar av avfallsverksamheten):Tjänsterna prissätts så att resultatet över tiden är noll.

Konkurrensutsatta verksamheter (däribland Hovgårdens avfallsanläggning och biogasverksamheten):

Det egna kapitalet på lång sikt är reellt intakt, d.v.s. stiger i takt med inflationen.

Utdelningsprincip

Ingen utdelning sker från bolaget.

Uppsala Gasgenerator AB

Produktionskostnaden understiger marknadspriset för såväl elkraft som värme.

Uppsala kommun Skolfastigheter AB

Uppsala kommun Skolfastigheter AB tillhandahåller, med tillämpning av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. och 8 kap. 3c kommunallagen (1991:900), lokaler för skol-och barnomsorgsverksamhet inom Uppsala kommun.

Bolaget är kommunens redskap för att förvärva, avyttra, äga, i egen regi bebygga och förvalta fast egendom och tomträtt för uthyrning av lokaler huvudsakligen till skol-och förskoleverksamhet inom Uppsala kommun samt därmed aktivt bidra till att förvalta skolfastigheter med en standard som matchar de pedagogiska kraven i skollagen och som uppfyller krav på en god utbildnings-och arbetsmiljö för elever och lärare.

Bolaget skapar bra organisatoriska och förvaltningsmässiga förutsättningar för en långsiktig förvaltning av skolfastigheterna.

Bolaget utvecklar aktivt funktionella och ekonomiskt effektiva pedagogiska lokaler som stödjer verksamhetens behov.

Bolaget verkar för värdeskapande samarbeten med andra bolag inom stadshuskoncernen.

Bolaget följer det generella lokalprogrammet för funktions- och kvalitetskrav för kommunala verksamhetslokaler.

Bolaget arbetar med energieffektivisering och stödjer systematiskt tillämpningen av ny miljö- och energiteknik.

Avkastningskrav

Bolagets resultat före avskrivningar, finansnetto och skatt motsvarar 40 procent av totala hyresintäkter under perioden 2015-2018 vilket är 190 miljoner år 2015, 202 miljoner kronor år 2016, 227 miljoner kronor år 2017 och 252 miljoner kronor år 2018.

Dessa avkastningskrav baseras på att bolaget genomför ett planerat underhåll i den omfattning som långsiktig säkerställer kvaliteten i fastigheterna utifrån de krav som medborgare och hyresgäster har.

Soliditeten skall över tid vara ca 20 procent.

Utdelningsprincip

Enligt huvudprincipen, dock utdelar bolaget maximalt ett belopp beräknat som statslåneräntan med tillägg av en procentenhet multiplicerat med det kapital som ägaren tillskjutit bolaget.

Uppsala kommun Sport-och rekreationsfastigheter AB

Uppsala kommun Sport-och Rekreationsfastigheter AB är kommunens redskap för att förvärva, avyttra, äga, i egen regi bebygga och förvalta fast egendom och tomträtt för uthyrning av lokaler och mark för huvudsakligen fritids-, sport-, evenemangs- och rekreationsverksamhet och därmed bidra till bästa möjliga nyttjande av den samlade fasta egendom, tomträtter och lokaler som används i alla de verksamheter som Uppsala kommun bedriver.

Bolaget fokuserar på att genom underhåll och erforderliga investeringar förbättra standarden på fastighetsbeståndet samt ytterligare förbättra tillgängligheten och samordningen av användningen av lokaler, mark och anläggning.

Bolaget verkar för värdeskapande samarbeten med andra bolag inom stadshuskoncernen.

Bolaget arbetar med energieffektivisering och stödjer systematiskt tillämpningen av ny miljö- och energiteknik.

Avkastningskrav

Bolagets resultat före avskrivningar, finansnetto och skatt motsvarar 28 procent av totala hyresintäkter under 2015 vilket är 21 miljoner kronor och 31 procent av totala hyresintäkter under 2016-2018, vilket är 24 miljoner kronor för 2016, 25 miljoner kronor för år 2017 och 26 miljoner kronor för år 2018.

Dessa avkastningskrav baseras på att bolaget genomför ett planerat underhåll i den omfattning som långsiktigt säkerställer kvaliteten i fastigheterna utifrån de krav som medborgare och hyresgäster har.

Soliditeten skall över tid vara 10 procent.

Utdelningsprincip

Enligt huvudprincipen för Uppsala Stadshuskoncern.

Uppsala kommun Förvaltningsfastigheter AB

Uppsala kommun Förvaltningsfastigheter AB är kommunens redskap för att förvärva, avyttra, äga, i egen regi bebygga och förvalta fast egendom och tomträtt för uthyrning av lokaler och mark för huvudsakligen de specialverksamheter som Uppsala kommun bedriver, med undantag för skol- och förskole samt fritids-, sport-, evenemangs- och rekreationsverksamheter och därmed bidra till bästa möjliga nyttjande av den samlade fasta egendom, tomträtter och lokaler som används i alla de verksamheter som Uppsala kommun bedriver.

Bolaget fokuserar särskilt på att hitta rätt och lämplig förvaltningsform för var och en av de olikartade specialfastigheter som ingår i beståndet.

Bolaget verkar för värdeskapande samarbeten med andra bolag inom stadshuskoncernen.

Bolaget arbetar med energieffektivisering och stödjer systematiskt tillämpningen av ny miljö- och energiteknik.

Avkastningskrav

Bolagets resultat före avskrivningar, finansnetto och skatt motsvarar 25 procent av totala hyresintäkter under 2015 vilket är 8,3 miljoner kronor, och 45 procent av totala hyresintäkter under 2016-2018, vilket är 15 miljoner kronor per år.

Dessa avkastningskrav baseras på att bolaget genomför ett planerat underhåll i den omfattning som långsiktig säkerställer kvaliteten i fastigheterna utifrån de krav som medborgare och hyresgäster har. Soliditeten skall över tid vara 40 procent.

Utdelningsprincip

Enligt huvudprincipen för Uppsala Stadshuskoncern.

7. Direktiv för produktionsstyrelser

Kommunens egenproduktion är samlad under två produktionsstyrelser, Styrelsen för Teknik och service och Styrelsen för Vård och bildning.

Styrning

Produktionsstyrelserna leder kommunens produktion enligt det reglemente som fastställts av kommunfullmäktige och de avtal som tecknas med kommunens nämnder, styrelser och bolag.

Produktionsstyrelserna ansvarar för att verksamheten drivs konkurrenskraftigt och effektivt. Styrelserna ansvarar för en god dialog och fungerande klagomålshantering gentemot brukarna.

Produktionsstyrelserna följer upp och utvärderar de egna verksamheterna ur produktivitets- och kvalitetsperspektiv. De ansvarar för att kommunfullmäktige och kommunstyrelsen får återskapa rapportering samt att uppdragsgivare får återkoppling av hur ingångna avtal fullföljs.

Det ingår i varje styrelses ansvar att arbeta enligt kommunfullmäktiges beslut och styrdokument. Dessa implementeras i verksamheten.

Ekonomi

Det ekonomiska kravet på produktionsstyrelserna är att ha en ekonomi i balans. Ett underskott ska återställas inom tre år. Negativt eller positivt resultat förs över till nästa år och påverkar det egna kapitalet. Produktionsstyrelsernas ackumulerade överskott får användas till utvecklingsinsatser och/eller omställning av verksamhet.

Styrelsen för teknik och service

Styrelsen för teknik och service ansvarar för kommunens egen produktion av produkter, materiel och tjänster inom det tekniska området, efter avtal och enligt särskilda direktiv från kommunfullmäktige och kommunstyrelsen.

Styrelsen erbjuder även servicetjänster till kommunens samtliga nämnder och styrelser. Tjänsteutbudet varierar över tid beroende på kundernas/brukarnas önskemål och behov. Styrelsen ska ha en effektiv organisation som bidrar till att hålla kommunens nettokostnadsutveckling på en låg nivå.

Styrelsen för vård och bildning

Styrelsen för vård och bildning ansvarar för kommunens egen produktion av tjänster inom områdena utbildning, vård och omsorg, fritid och kultur, efter avtal och enligt särskilda direktiv från kommunfullmäktige och kommunstyrelsen.

Nämnden är vårdgivare för den verksamhet som bedrivs i egen regi.

Styrelsen ska ha en effektiv organisering och en administration som underlättar för nyckelkompetens, som exempelvis lärare och vårdpersonal, att fokusera arbetstiden mot elever, vårdtagare och brukare.

8. Styrmodell

Uppsala kommuns styrmodell stärker den kommunala demokratin och ger Uppsalaborna en effektiv och kvalitativt god verksamhet. Modellen skapar förutsättningar för att konkurrensutsätta delar av den egna verksamheten.

Uppsala kommuns styrning bygger på en målstyrning med antagna policy, planer och program på verksamhetsområdesnivå. Därutöver anger kommunfullmäktige inriktningsmål.

Kommunfullmäktige

Ansvar

Kommunfullmäktige har det samlade ansvaret och styr alla kommunens nämnder och bolag. Kommunfullmäktige utövar den samordnande styrningen utifrån ett helhetsperspektiv för kommunens behov och resurser. Kommunfullmäktige fastställer årligen inriktningen av verksamheten, med inriktningsmål och ekonomiska prioriteringar för kommande fyraårsperiod i dokumentet Inriktning, Verksamhet, Ekonomi (IVE).

IVE bygger på beslutade planer och program med fem-tio års giltighet, inriktningsmål, tillgängligt ekonomiskt utrymme och politiska prioriteringar. Därutöver ger fullmäktige vissa konkreta uppdrag, som ska genomföras det första året av IVE-perioden, samt fastställer de ekonomiska ramarna per verksamhetsområde och nämnd.

Kommunfullmäktige styr produktionsstyrelserna genom direktiv, via antagna styrdokument och förväntan om resultat. Kommunfullmäktige har ett avgörande inflytande över de hel- och majoritetsägda kommunala bolagen. Det innebär att kommunfullmäktige fastställer bolagsordningar som anger verksamhetsområde och det kommunala ändamålet med bolagens verksamhet. Kommunfullmäktige fastställer också direktiv, utdelnings- och avkastningskrav för de helägda bolagen.

Uppföljning

Kommunfullmäktige får regelbunden kunskap om den kommunala verksamheten bedrivs enligt beslutad inriktning, uppdrag, direktiv, policyer och ekonomiska ramar. Uppföljning sker varje år per april, augusti och december. Rapportering sker från respektive uppdragsnämnd och produktionsstyrelse, från kommunstyrelsen för helheten och från de kommunala bolagen.

Kommunstyrelsen

Ansvar

Kommunstyrelsen leder kommunens verksamhet genom att utöva den samordnade styrningen och leda den årliga IVE- processen, genom att föra en fortlöpande dialog med nämnder, produktionsstyrelser och kommunala bolag.

Kommunstyrelsen utfärdar regler och föreskrifter för ekonomihanteringen och de kommungemensamma redovisnings- och statistiksystemen.

Uppföljning

Kommunstyrelsen leder och ansvarar för uppföljning, analys och utvärdering av den samlade verksamheten inklusive bolagen. Kommunstyrelsen följer upp kommunfullmäktiges styrdokument IVE. Kommunstyrelsen ansvarar för att följa upp indikatorer och målvärden kopplade till inriktningssmålen. Indikatorerna ska vara nationellt jämförbara och tas framförallt fram via nationella databaser.

Kommunstyrelsen ska också följa upp styrsystemet genom att:

- besluta om riktlinjer för uppföljning av såväl ekonomi, volymer som kvalitet
- säkerställa att alla uppdragsnämnder och produktionsstyrelser har ett system för intern kontroll
- bevaka omvärldsfaktorer som påverkar kommunens ekonomi och verksamhet

Uppdragsnämnden

Ansvar

Uppdragsnämnderna utgår från gällande policy, planer, program och antagna inriktningsmål i IVE. Kommunfullmäktige ger uppdragsnämnderna årliga uppdrag och inriktningsmål i IVE som avser den kommande fyraårsperioden. Nämnderna omvandlar dessa via sina verksamhetsplaner och i en uppdragsprocess till avtal med kommunens produktionsstyrelser eller via konkurrensutsättning med interna eller externa producenter.

Uppdragsnämnderna agerar strategiskt och långsiktigt utifrån ett medborgarperspektiv inom sina ansvarsområden. Detta innebär att ansvaret ses utifrån ett behovsperspektiv och inte utifrån en producentroll. Uppdragsnämnderna behöver ha ett eller flera långsiktiga program inom sina ansvarsområden. Uppdragsnämndernas egna program är ett strategiskt planeringsunderlag för nämnden i sin roll som uppdragsgivare.

I verksamhetsplanen anger nämnden vilka politiska beslut som måste tas för att verkställa fullmäktiges uppdrag och för att nå den utveckling som önskas, samt den ambitionsnivå nämnden har utifrån disponibelt ekonomiskt utrymme.

Verksamhetsplanerna ligger till grund för upphandlingar alternativt interna avtal om kvantitet, kvalitet och pris. I avtalet klargörs hur återrapportering och uppföljning går till.

Flera uppdragsnämnder har ett omfattande myndighetsansvar. Myndighetsansvaret utgår alltid från ett medborgarperspektiv och en politisk styrning inom aktuella lagars utrymme. Det utövas utifrån ett politiskt ansvar att företräda allmänintresset.

Uppföljning

Kommunfullmäktiges styrning genom IVE kräver att nämnderna bidrar till att följa upp mätbara indikatorer som anges för respektive inriktningsmål i styrdokumentet. Indikatorerna är nationellt jämförbara. Det är genom nämndernas uppföljning av indikatorerna och kommunstyrelsens analys av helheten som fullmäktige kan se resultatet av inriktningsmålen.

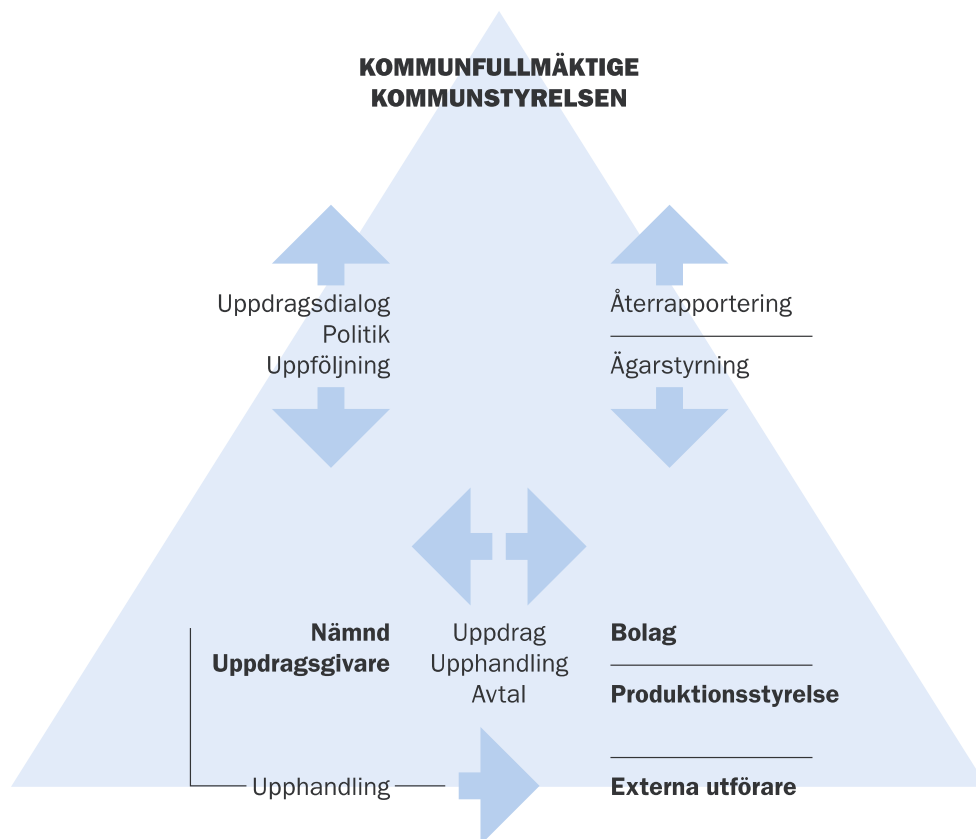
I delårsrapport och årsbokslut ska prognostiserade respektive aktuella värden för indikatorer redovisas. Dessa värden kopplas till inriktningsmålen och ligger till grund för kommunstyrelsens analys av måluppfyllelsen.

Uppdragsnämnderna ansvarar för kvalitetssäkring av avtalsprocessen och ska upprätthålla en god intern kontroll.

Uppdragsnämnderna ansvarar för att följa upp och analysera utvecklingen inom sina respektive verksamhetsområden. De ska skyndsamt rapportera till kommunstyrelsen väsentliga avvikelser från kommunfullmäktiges beslut om inriktning, ekonomi eller verksamhet.

Riktlinjer, regler, föreskrifter och anvisningar som kommunstyrelsen utfärdar ska användas vid uppföljningen.

Ett systematiskt uppföljningsarbete är en förutsättning för att nämnderna ska veta i vilken mån avtalen uppfylls och vilket resultat som uppnåtts i förhållande till den ambitionsnivå som angivits i verksamhetsplanen.

Gemensamma nämnder

Ansvar

Uppsala kommun är värdkommun för två gemensamma nämnder, dels Överförmyndarnämnd dels Räddningsnämnd. Båda dessa nämnder har ansvaret för såväl verksamhetens inriktning som dess genomförande. Dessa nämnder utgör således en sammansmältning mellan uppdragsnämnd och produktionsstyrelse.

Nämnderna har att följa den inriktning som dels uttrycks genom de inriktningsmål som återges i aktuell IVE dels det som framkommer vid de ägarsamråd som hålls mellan de kommuner som ingår i de gemensamma nämnderna.

Uppsala kommun har att som värdkommun fastställa budget för de gemensamma nämnderna, dessa budgetar framgår av bilagorna 5 och 6.

De gemensamma nämnderna kan ha ett eller flera långsiktiga program inom sina ansvarsområden. Nämndernas egna program är ett strategiskt planeringsunderlag för nämnden i sin roll som utförare.

I sina respektive verksamhetsplaner anger nämnderna vilka politiska beslut som måste tas för att verkställa fullmäktiges uppdrag och för att nå den utveckling som önskas, samt den ambitionsnivå nämnden har utifrån disponibelt ekonomiskt utrymme.

De gemensamma nämnderna har ett myndighetsansvar. Myndighetsansvaret utgår alltid från ett medborgarperspektiv och en politisk styrning inom aktuella lagars utrymme. Det utövas utifrån ett politiskt ansvar att företräda allmänintresset.

Uppföljning

Kommunfullmäktiges styrning genom IVE kräver att nämnderna bidrar till att följa upp mätbara indikatorer som anges för respektive inriktningsmål i styrdokumentet. Indikatorerna ska vara nationellt jämförbara. Det är genom nämndernas uppföljning av indikatorerna och kommunstyrelsens analys av helheten som fullmäktige kan se resultatet av inriktningsmålen.

I delårsrapport och årsbokslut ska prognostiserade respektive aktuella värden för indikatorer redovisas. Dessa värden kopplas till inriktningsmålen och ligger till grund för kommunstyrelsens analys av måluppfyllelsen.

De gemensamma nämnderna ansvarar för att följa upp och analysera utvecklingen inom sina respektive verksamhetsområden. De ska skyndsamt rapportera till kommunstyrelsen väsentliga avvikelser från kommunfullmäktiges beslut om inriktning, ekonomi eller verksamhet.

Riktlinjer, regler, föreskrifter och anvisningar som kommunstyrelsen utfärdar ska användas vid uppföljningen.

Ett systematiskt uppföljningsarbete är en förutsättning för att nämnderna ska veta i vilken mån resultat som uppnåtts i förhållande till den ambitionsnivå som angivits i verksamhetsplanen.

Produktionsstyrelserna

Ansvar

Produktionsstyrelserna leder arbete utifrån kommunfullmäktiges ägarstyrning och enligt de avtal verksamheterna tecknat med kommunens uppdragsnämnder. Det betyder att den verksamhet styrelserna bedriver sker utifrån en politisk styrning från fullmäktige via uppdragsnämnderna. Kommunfullmäktige kan fatta vissa beslut som på ett mer direkt sätt reglerar, avgränsar eller styr produktionsstyrelsernas verksamhet. De uppdrag kommunfullmäktige ger produktionsstyrelserna i IVE kallas direktiv.

Uppföljning

Produktionsstyrelserna analyserar verksamheten, följer upp avtalen avseende kvantitet och kvalitet, kvalitetssäkrar avtalsprocessen samt upprätthålla en god intern kontroll och redovisningssed.

Produktionsstyrelserna ska i sin uppföljning tillämpa de riktlinjer, regler, föreskrifter och anvisningar som kommunstyrelsen utfärdar.

Produktionsstyrelserna rapporterar skyndsamt till kommunstyrelsen om väsentliga avvikelser inträffar i ekonomi och verksamhet.

Helägda bolag

Ansvar

Styrelserna i de kommunala bolagen ansvarar för att den operativa verksamheten i respektive bolag bedrivs i enlighet med bolagets ändamål samt de ägardirektiv och krav som beslutas av kommunfullmäktige.

Uppföljning

Uppföljning av de helägda bolagen sker bland annat genom kommunens årsredovisning. Uppsala Stadshus AB följer upp dotterbolagens verksamhet utifrån kommunfullmäktiges ägardirektiv.

I de direktiv som kommunfullmäktige anger för moderbolaget ingår att:

- verkställa ägardirektiven
- svara för övergripande utveckling
- strategisk planering
- löpande översyn och omprövning
- utöva ekonomisk kontroll och uppföljning
- utveckla effektivare styrformer och samspelet mellan ägare, koncernledning och dotterbolag.

Bolagens styrelser och verkställande ledning har det operativa ansvaret för att kommunfullmäktiges beslut verkställs.

Producenter av kommunalt finansierad verksamhet

Producenter av kommunalt finansierad verksamhet är såväl produktionsstyrelserna, externt driven verksamhet som kommunalt ägda bolag. Producenten skall i enlighet med avtal tillgodose brukarens behov. Producenten rapporterar till uppdragsgivaren i enlighet med avtal. Ägaren, det vill säga kommunfullmäktige/kommunstyrelse, styr de egna produktionsstyrelserna och de ägda bolagen genom ägardirektiv. Produktionsstyrelserna och de helägda bolagen är skyldiga att verka i enlighet med kommunfullmäktiges styrdokument.

IVE-process

Processen startar med att ett planeringsdirektiv fastställs i kommunstyrelsen. Direktivet innehåller de ekonomiska förutsättningar som gäller för kommande IVE-period och majoritetens politiska prioriteringar som ska gälla för planeringsarbetet. Före det att KS fastställer förslag till IVE har strategiska frågor för kommunens utveckling diskuterats kommunövergripande vid strategiskt seminarium där representanter från samtliga nämnder och styrelser deltar. Syftet är att få en bred belysning av frågor som är viktiga för styrningen av Uppsala kommuns åtagande och utveckling.

Kommunstyrelsen genomför också dialoger med samtliga uppdragsnämnder, produktionsstyrelser och bolagsstyrelser kring väsentliga frågor, möjligheter eller problem för kommande IVE-period.

Förslag till IVE tas fram av stadsdirektören med ledningsgrupp. Förslaget baseras på material och analyser som kommer från de kontor vilka stöder uppdragsnämnder och kommunstyrelsen. Det

framtaga förslaget har i processen stämts av med den politiska ledningen för kommunen. Förslaget innehåller både inriktningsmål, beskrivningar av det åtagande som kommunen möter i verksamheten och ekonomiska ramar per verksamhet och nämnd.

Efter kommunfullmäktiges beslut om IVE fastställer uppdragsnämnderna sina verksamhetsplaner som sedan ligger till grund för nämndernas upphandlingar och avtal. Produktionsstyrelserna fastställer affärsplaner för sin verksamhet.

Genom processen säkerställs att kommunfullmäktige ställer rimliga krav på uppdragsnämnder och produktionsstyrelser. Det säkerställs också att uppdragsnämnderna och produktionsstyrelserna förstår fullmäktiges utvecklings- och förändringsambitioner. För de nämnder som har egen produktion gäller det att finna former som tydliggör uppdrag och verkställighet.

9. Styrdokument (KF, KS)

Arbetsgivarpolicy för medarbetarskap, ledarskap samt arbetsmiljö och samverkan (KF 2012)
 Arbetsmarknadspolitiskt program (KF 2010)
 Barn- och ungdomspolitiskt program (KF 2009)
 Bolagsordningar (KF 2014)
 Borgensprinciper (KF 2014)
 Bostadspolitisk strategi (KF 2010)
 Bredbandsprogram (KS 2013)
 Cykelpolicy (KF 2013)
 Dagvattenprogram (KF 2014)
 Digital strategi (KS 2014-2017)
 Drogpolitiskt program (KS 2013)
 Ekologiskt ramverk för planer och program (KF 2014)
 Energiplan (KF 2001)
 Evenemangsstrategi (2006)
 Finanspolicy (KF 2013)
 Handlingsinriktning för fossilbränslefri kollektivtrafik 2020 (KF 2010)
 Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst 2013-2015 (KF 2013)
 IT-policy (KF 2012)
 Kommunikationspolicy (KF 2004)
 Kulturpolitiskt program (KF 2005)
 Ledningsplan för extraordinär händelse (KS 2007)
 Miljö- och klimatprogram (KF 2014)
 Minoritetspolicy (KF 2011)
 Mål och riktlinjer för Uppsalas parker (KS 2013)
 Naturvårdsprogram (KF 2006)
 Näringslivsprogram (KF 2008)
 Parkeringspolicy (KF 2014)
 Placeringspolicy för donationsstiftelser (KF 2001)
 Policy för internationellt arbete (KF 2014)
 Policy och riktlinjer för representation (KF 2014)
 Uppsala kommuns policy och riktlinjer mot mutor (KF 2014)
 Program för individ- och familjeomsorgen (KF 2004)
 Reglemente för styrelser och nämnder (KF 2012)
 Riktlinjer för sponsring (KS 2012)
 Riktlinjer för bisyssla i Uppsala kommun (KS 2014)
 Säkerhetspolicy (KF 2012)
 Trafikplan (2006)
 Upphandlingspolicy (KF 2014)
 Ägarpolicy för de kommunala bolagen (KF 2005)
 Äldrepolitiskt program (KF 2009)
 Överenskommelse mellan Uppsalas föreningsliv och Uppsala kommun (KF 2013)
 Översiktplan för Uppsala kommun (2010)

Program som utgått eller ersatts: Tillsammans mot elitserien (KS 2006), Finanspolicy (KS 2007), Internationell strategi (KS 2007), Kvalitetspolicy (KF 2001), Policy för samverkan med den ideella sektorn (KF 2006), Handlingsprogram för räddningstjänst och förebyggande mot olyckor (KF 2006), Upphandlingspolicy (KF 2008)

RESULTATRÄKNING - BUDGET 2015 samt plan för 2016-2018								Bilaga 1
	Bokslut	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan	Plan	
(Alla belopp i miljoner kronor)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Verksamhetens intäkter	2 094	3 785	2 131	2 131	2 144	2 199	2 199	
Verksamhetens kostnader	-10 427	-11 860	-11 453	-11 750	-12 131	-12 545	-12 947	
Avskrivningar	-391	-210	-184	-184	-193	-203	-213	
Verksamhetens nettokostnad	-8 724	-8 285	-9 506	-9 803	-10 180	-10 549	-10 961	
Kommunalskatt	7 868	8 260	8 548	8 970	9 505	9 989	10 447	
Kommunalekonomisk utjämning	629	633	620	482	396	371	336	
Kommunal fastighetsavgift	286	286	282	289	289	289	289	
Summa skatter o kommunalekonomisk utjämning	8 783	9 179	9 450	9 741	10 190	10 649	11 072	
Resultat efter skatter och keu 1)	59	894	-55	-62	10	100	111	
Finansiella intäkter	120	206	205	204	228	202	202	
Finansiella kostnader	-159	-181	-85	-92	-101	-111	-113	
varav ränta pensionsskuldsförändring	-23	-18	-17	-24	-33	-39	-40	
Finansnetto	-39	25	120	112	127	91	89	
Resultat före extraordinära poster	20	919	65	50	137	190	200	
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0	0	
ÅRETS RESULTAT	20	919	65	50	137	190	200	
UPPLÄNINGSBEHOV/AMORT	-740	0	-360	-387	-409	-194	-136	
1) keu = kommunalekonomisk utjämning								
2) 2 procent av skatter o keu								
RESULTAT SOM ANDEL AV SKATTER OCH KEU	0,2%	10,0%	0,7%	0,5%	1,3%	1,8%	1,8%	
Befolkning per 31/12	202 625	205 199	207 406	210 037	212 537	215 081	217 611	
Resultatmål kronor per invånare	902	895	911	928	959	990	1 018	
Resultat kronor per invånare (exkl extraordinära poster)	99	4 479	124	239	645	885	921	

Finansförvaltningens budget 2015 samt plan 2016-2018							Bilaga 2	
(mnkr)								
Intäktskategorier och kostnadsposter								
			Budget	Budget	Budget	Plan	Plan	Plan
			2013	2014	2015	2016	2017	2018
Skatt och utjämning			9 172	9 450	9 741	10 190	10 649	11 072
Riktade statsbidrag			88	88	83	83	83	83
Internt debiterade PO-påslag			1 353	1 396	1 431	1 468	1 526	1 587
-avgår arbetsgivareavgift			1 332	1 375	1 404	1 440	1 497	1 557
-avgår betalning ansvarsförbindelsen			180	183	192	205	219	230
-avgår garantipensioner och p-administration			4	4	4	4	4	4
NETTO arbetsgivareavgift och pensioner			-162	-166	-168	-181	-194	-203
Effektiviseringskrav på produktionsstyrelserna per år			94					
Finansiella poster								
-internränta anläggningstillgångar			90	83	107	106	105	105
-räntetäckter utlåning/placering/borgen			197	190	189	193	202	202
-räntekostnad upplåning			81	68	68	68	73	73
-ränta på pensionsskuld			23	17	24	33	39	40
-utdelning från bolagen			0	15	35	0	0	0
-utdelning från produktionsstyrelserna			59	107	0	0	0	0
-varav V&B				85				
-varav T&S				21				
-resultat MEX-verksamheten			0	40	40	40	40	40
FINANSNETTO			242	350	278	238	236	234
Handel med elterminer								
-köpt el via elterminer			25	24	24	23	23	23
-vidareförsäljning av el			25	24	24	23	23	23
SUMMA DISPONIBLA MEDEL			9 434	9 722	9 934	10 331	10 775	11 186
ÅTERSTÄENDE MEDEL FÖR VERKSAMHETEN			9 251	9 533	9 739	10 127	10 562	10 964
Kommunbidrag								
Förväntat behov hos beställarnämnder och KS (BAS)			9 249	9 612	9 876	10 227	10 609	11 012
Reserverade medel för kvalitet i förskolan			11	11	11	11	11	11
Reserverade medel hos KS och KF			4	4	4	4	4	4
Reserverade medel för omställning av RÄN				2				
Merkostnad nya lokaler				28	40	50	60	60
RESULTAT UPPDRAGSNÄMNDER			170	65	3	39	90	98
Tillkommer resultat hos produktionsstyrelserna					47	98	100	102
-redovisat resultat V&B före utdelning					25	81	83	85
-redovisat resultat T&S före utdelning					21	17	17	17
ÅRETS RESULTAT					50	137	190	200

Kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde 2015-2018							Bilaga 3
	1)						
(belopp i tkr)	Bokslut	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan	Plan
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kommunstyrelse	264 670	283 785	283 439	274 762	281 289	287 977	294 814
Valnämnd	182	281	4 468	169	173	176	180
Namngivningsnämnd	328	914	330	332	339	346	352
UPPDRAGSNÄMNDER:							
Barn- o ungdomsnämnd	3 339 210	3 451 713	3 601 268	3 727 701	3 869 168	4 018 402	4 166 608
Utbildn o arb marknadsnämnd	1 382 889	1 307 930	1 338 794	1 335 695	1 355 749	1 390 689	1 435 112
Nämnden för hälsa och omsorg	1 076 714	1 137 139	1 165 947	1 185 046	1 218 650	1 251 319	1 284 301
Socialnämnd för barn och ungdom	439 369	456 246	447 338	432 709	446 136	461 281	477 936
Äldrenämnd	1 726 965	1 773 742	1 884 167	1 943 869	2 028 386	2 121 013	2 222 930
Kulturnämnd	164 098	170 899	153 329	158 959	163 835	168 892	174 087
Idrotts- och fritidsnämnd	184 188	189 348	200 764	211 120	218 049	230 120	252 408
Gatu- och samhällsmiljönämnd	346 057	378 686	340 242	400 471	433 427	460 715	478 221
Fastighetsägarnämnd	73 302	16 073	0	0	0	0	0
Plan- och byggnadsnämnd	23 606	29 575	28 374	36 862	38 026	39 229	40 462
Miljö- o hälsoskyddsnämnd 1)	18 068	18 954	18 622	18 960	19 558	20 175	20 808
Nämnd f serv tillstånd o lotterier							
Räddningsnämnd	130 454	132 211	133 714	137 012	141 403	145 944	150 600
Överförmyndarnämnd	11 261	11 382	11 628	12 245	12 639	13 046	13 464
Summa kommunbidrag	9 181 361	9 358 878	9 612 425	9 875 915	10 226 825	10 609 324	11 012 284
Procentuell förändring	4,1%	1,9%	3,9%	2,7%	3,6%	3,7%	3,8%
	Bokslut	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan	Plan
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
VERKSAMHETSOMRÅDE							
Politisk verksamhet	77 183	77 262	81 226	83 779	85 603	87 469	89 375
Infrastruktur, skydd mm 1)	517 122	542 044	522 641	602 969	642 455	676 491	700 919
Fritid och kultur 1)	421 753	432 569	433 722	452 695	467 878	489 013	520 387
Pedagogisk verksamhet	4 036 226	4 093 993	4 248 643	4 337 702	4 477 403	4 638 788	4 808 010
Vård och omsorg	3 774 311	3 895 299	3 999 877	4 088 013	4 235 245	4 391 894	4 560 391
Särskilt riktade insatser	130 179	115 474	156 989	162 399	166 882	171 255	175 673
Affärsverksamhet	1 899	-1 556	3 983	4 048	4 163	4 274	4 387
Kommunledn o gm verksamhet	222 688	203 793	165 344	144 309	147 195	150 139	153 142
Summa KB verksamhetsområde	9 181 361	9 358 878	9 612 425	9 875 915	10 226 825	10 609 324	11 012 284
Procentuell förändring	4,1%	1,9%	3,9%	2,7%	3,6%	3,7%	3,8%
Befolkning per 31/12	202 625	205 199	207 406	210 037	212 537	215 081	217 611
Kronor per invånare;							
Politisk verksamhet	381	377	392	399	403	407	411
Infrastruktur, skydd mm	2 552	2 642	2 520	2 871	3 023	3 145	3 221
Fritid och kultur	2 081	2 108	2 091	2 155	2 201	2 274	2 391
Pedagogisk verksamhet	19 920	19 951	20 485	20 652	21 066	21 568	22 095
Vård och omsorg	18 627	18 983	19 285	19 463	19 927	20 420	20 957
Särskilt riktade insatser	642	563	757	773	785	796	807
Affärsverksamhet	9	-8	19	19	20	20	20
Kommunledn o gm verksamhet	1 099	993	797	687	693	698	704
Summa KB verksamhetsområde	45 312	45 609	46 346	47 020	48 118	49 327	50 605
Förändring per invånare i procent	2,7%	0,7%	2,6%	1,5%	2,3%	2,5%	2,6%
Nettokostnaden i boksluten är exkl. realisationsvinster/förluster och utrangeringar.							
1) Bokslut 2012: Nettokostnaden i bokslutet har justerats med resultatet för tillståndsenheten.							

Specifikation - Kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde																Bilaga 4
2 015	KS	VLN	NGN	BUN	UAN	NHO	SBN	ÄLN	KTN	IFN	GSN	PBN	MHN	RÄN	ÖFN	Summa
1. Politisk verks	54 491	169	332	1 423	1 766	1 618	3 280	1 434	886	1 096	1 197	1 749	1 018	1 074	12 246	83 779
2. Infrastruktur	74 330	0	0	0	5 063	0	0	0	0	0	334 652	35 114	17 873	135 938	0	602 969
3. Kultur och fritid	7 805	0	0	86 539	1 722	0	0	0	148 789	207 770	0	0	69	0	0	452 695
* Förskola	0	0	0	1 343 330	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 343 330
Skolverksamhet 6-15 år	0	0	0	2 037 333	0	0	0	0	0	0	1 215	0	0	0	0	2 038 548
* Skolbarnsomsorg	0	0	0	216 713	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	216 713
* Förskoleklass	0	0	0	148 782	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	148 782
* Grundskola	0	0	0	1 671 838	0	0	0	0	0	0	1 215	0	0	0	0	1 673 053
* Obl. Särskola	0	0	0	85 037	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	85 037
* Gymnasieskola	0	0	0	0	674 078	0	0	0	0	0	660	0	0	0	0	674 738
* Gymnasiesärskola	0	0	0	0	55 635	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	55 635
* Kom. vuxenutbildning	0	0	0	0	140 414	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	140 414
S:a ped. Verksamhet	0	0	0	3 465 700	870 126	0	0	0	0	0	1 876	0	0	0	0	4 337 702
5. Vård och omsorg																
* vård o oms. äldre	0	0	0	0	0	0	0	1 930 950	0	0	0	0	0	0	0	1 930 950
* Enl. SoL o HSL	0	0	0	0	0	0	0	1 743 208	0	0	0	0	0	0	0	1 743 208
* Ins. enl. LSS o LASS	0	0	0	0	0	0	0	107 447	0	0	0	0	0	0	0	107 447
* Förebyggande	0	0	0	0	0	0	0	80 295	0	0	0	0	0	0	0	80 295
* vård o oms. funktionsh.	0	0	0	174 040	0	1 069 020	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 243 060
* Enl. SoL o HSL	0	0	0	16 435	0	306 249	0	0	0	0	0	0	0	0	0	322 685
* Ins. enl. LSS o LASS	0	0	0	157 604	0	735 963	0	0	0	0	0	0	0	0	0	893 567
* Förebyggande	0	0	0	0	0	26 808	0	0	0	0	0	0	0	0	0	26 808
* Färdtjänst/riksfärdtjänst	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	58 699	0	0	0	0	58 699
Individ och familjeoms.																
* Missbrukar- o övr vård f vuxna	0	0	0	0	0	112 652	0	11 485	0	0	0	0	0	0	0	124 137
* Barn och ungdomsvård	0	0	0	0	0	0	420 506	0	0	0	0	0	0	0	0	420 506
* Ekonomiskt bistånd	0	0	0	0	299 982	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	299 982
Familjerätt	0	0	0	0	0	1 756	8 924	0	0	0	0	0	0	0	0	10 680
S:a vård och omsorg	0	0	0	174 040	299 982	1 183 428	429 429	1 942 435	0	0	58 699	0	0	0	0	4 088 013
6. Särskilt riktade ins.																
* Flyktmottagning	0	0	0	0	14 765	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14 765
* Arbetsmarknadsåtg.	5 364	0	0	0	142 270	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	147 634
S:a särskilt riktade ins.	5 364	0	0	0	157 035	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	162 399
7. Affärsverksamhet																
*Övrig affärsverksamhet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4 048	0	0	0	0	4 048
7. Affärsverksamhet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4 048	0	0	0	0	4 048
8. Kommunledn. gem.verks	132 772	0	0	0	0	0	0	0	9 283	2 254	0	0	0	0	0	144 309
SUMMA	274 762	169	332	3 727 701	1 335 695	1 185 046	432 709	1 943 869	158 959	211 120	400 471	36 862	18 960	137 012	12 245	9 875 915

Budget för överförmyndarnämnden 2015 samt plan för 2016-2018							Bilaga 5
Kommun	Kommunbidrag per år och kommun (tkr)						
	2015	2016	2017	2018			
Uppsala	12245	12639	13046	13464			
Heby	1058	1081	1105	1130			
Tierp	1204	1229	1255	1281			
Knivsta	673	698	724	751			
Älvkarleby	546	557	568	579			
Östhammar	1274	1300	1328	1356			
Summa ÖFN	17000	17503	18026	18560			
kommunbidraget har beräknats enligt ny fördelningsmodell							
där fördelning av bedömd kostnad för nämnden sker till kommun							
utifrån befolkning, Heby respektive Knivsta har en justering av							
sin befolkning med plus respektive minus 1,5 procentenheter							
för att kostnadsfördelningen ska stämma med tidigare års erfarenhet							

Budget för räddningsnämnden 2015 samt plan för 2016-2018						Bilaga 6	
I budgeten har den instegsrabatt som Tierp och Östhammar haft tagits bort i enlighet med vad som avtalats.							
Budget 2015 och Plan för 2016-2018 följer det avtal som upprättats mellan kommunerna.							
Kommun	Kommunbidrag per år och kommun (tkr)						
	2015	2016	2017	2018			
Uppsala	137 012	141 403	145 944	150 600			
Tierp	21 376	21 897	22 445	23 000			
Östhammar	22 103	22 643	23 209	23 783			
Summa RÄN	180 491	185 943	191 598	197 384			

Specifikation - Pedagogisk verksamhet 2015-2018							Bilaga 7
(belopp i tkr)	Bokslut	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan	Plan
VERKSAMHETSOMRÅDE	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Pedagogisk verksamhet:							
Förskola/barnomsorg	1 222 525	1 264 131	1 301 124	1 335 234	1 356 459	1 389 716	1 435 878
Skolbarnomsorg	190 009	206 161	209 139	216 713	227 047	235 681	243 891
Förskoleklass	132 892	137 574	151 923	148 782	157 463	157 513	156 534
Grundskola	1 474 057	1 529 277	1 596 049	1 673 053	1 758 863	1 849 193	1 931 325
Obligatorisk särskola	80 962	78 023	82 105	85 037	91 557	98 303	100 269
Gymnasieskola	729 957	687 655	696 314	674 738	681 150	700 752	727 387
Gymnasiesärskola	65 881	55 262	65 681	55 635	52 207	50 936	51 955
Kommunal vuxenutbildning	132 082	127 316	138 164	140 414	144 397	148 270	152 179
Vårdnadsbidrag	7 862	8 595	8 143	8 096	8 258	8 424	8 592
Summa pedagogisk verksamhet	4 036 226	4 093 993	4 248 643	4 337 702	4 477 403	4 638 788	4 808 010
Procentuell förändring	2,2%	1,4%	2,8%	2,1%	3,2%	3,6%	3,6%
Befolkning per 31/12	202 625	205 199	207 406	210 037	212 537	215 081	217 611
Kronor per invånare	19,920	19,951	20,485	20,652	21,066	21,568	22,095
Volym/snittpris, kr							
Fsk/b-sorg 1-5 år,	10 905	11 138	11 399	11 232	11 203	11 203	11 299
Budget serv grad 2014: 91% 2015-17: 90%	112,1	113,5	114,1	118,9	121,1	124,1	127,1
Grundskola 6-15 år exkl sär gr sk	19 830	20 342	20 910	21 731	22 427	23 057	23 566
	90,6	92,1	93,6	93,8	95,6	97,3	98,9
Obligatorisk särskola 6-15 år	177	167	175	180	190	200	200
	457,4	467,2	469,2	472,4	481,9	491,5	501,3
Gy skola 16-19 år, serv grad 75%	7 261	6 814	6 718	6 324	6 193	6 192	6 275
	100,5	100,9	103,6	106,7	110,0	113,2	115,9
Gy särskola	177	136	140	125	115	110	110
	372,2	406,3	469,2	445,1	454,0	463,1	472,3
Procentuell förändring per barn/elev							
Fsk/bo 1-5 år	2,2%	1,2%	2,5%	4,1%	1,9%	2,5%	2,4%
Grundskola 6-15 år	1,0%	1,6%	1,3%	0,2%	1,9%	1,8%	1,7%
Grundsärskola 6-15 år	10,9%	2,1%	-0,4%	0,7%	2,0%	2,0%	2,0%
Gy skola 16-19 år, serv grad ca 75%	1,5%	0,4%	1,1%	2,9%	3,1%	2,9%	2,4%
Gy särskola	4,1%	9,2%	31,4%	-5,1%	2,0%	2,0%	2,0%
Befolkning per 31/12							
Ålder 1-5 år	12 551	12 610	12 466	12 474	12 421	12 474	12 634
Ålder 6-15 år	20 281	20 882	21 408	22 267	22 967	23 546	23 986
Ålder 16-19 år	9 520	9 135	8 699	8 454	8 367	8 439	8 588
Summa	42 352	42 627	42 573	43 195	43 755	44 459	45 208

Specifikation - Vård och omsorg 2015-2018					Bilaga 8		
	Bokslut	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan	Plan
VERKSAMHETSOMRÅDE	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Vård och omsorg:							
<i>Äldre</i>	1 714 651	1 764 456	1 871 442	1 930 950	2 015 112	2 107 394	2 208 961
SoL o HSL	1 533 475	1 579 744	1 690 450	1 743 208	1 818 538	1 901 218	1 993 322
Insatser enl LSS o LASS	110 501	108 736	103 584	107 447	112 502	117 998	123 413
Förebyggande	70 675	75 976	77 408	80 295	84 072	88 179	92 226
<i>Funktionsnedsatta</i>	1 128 218	1 175 506	1 223 678	1 243 060	1 278 800	1 314 393	1 350 878
SoL o HSL	316 974	335 929	328 185	322 685	331 883	340 906	350 068
Insatser enl LSS o LASS	785 796	815 658	869 114	893 567	919 348	945 178	971 756
Förebyggande	25 448	23 920	26 379	26 808	27 569	28 308	29 054
<i>Färdtjänst</i>	56 020	62 973	57 616	58 699	60 585	62 537	64 538
<i>Individ o familjeomsorg</i>	865 100	882 366	836 599	844 625	869 739	896 201	924 251
Missbruk- o övr vård vuxna o äl	127 775	119 204	122 148	124 137	127 658	131 082	134 538
Barn- o ungdomsvård	427 467	444 386	435 266	420 506	433 589	448 354	464 596
Ekonomiskt bistånd	309 858	318 776	279 185	299 982	308 492	316 765	325 117
varav försörjningsstöd							
<i>Familjerätt</i>	10 321	9 997	10 543	10 680	11 007	11 369	11 763
Summa vård och omsorg	3 774 311	3 895 299	3 999 877	4 088 013	4 235 245	4 391 894	4 560 391
Procentuell förändring	5,1%	3,2%	5,1%	2,2%	3,6%	3,7%	3,8%
	Bokslut	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan	Plan
ÅLDERSINDELNING	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Procentandel av totalen	15,8%	15,5%	15,4%	14,8%	14,7%	14,7%	14,6%
<i>Befolkning 0-20 år</i>	597 885	605 696	615 993	603 469	622 245	643 434	666 743
<i>Befolkning per 31/12</i>	48 314	48 314	48 402	48 826	49 358	50 038	50 834
<i>Kronor per invånare 0-20 år</i>	12 375	12 537	12 727	12 360	12 607	12 859	13 116
<i>Förändr % kronor/inv 0-20 år</i>	2,9%	1,3%	3,8%	-2,9%	2,0%	2,0%	2,0%
BUN + (KS tom 2010)	161 762	152 900	171 912	174 040	179 455	185 565	192 288
SBN	436 123	452 795	444 081	429 429	442 791	457 869	474 456
Procentandel av totalen	37,0%	37,3%	36,1%	36,3%	36,0%	35,7%	35,3%
<i>Befolkning 21-64 år</i>	1 394 861	1 454 387	1 443 525	1 483 411	1 525 491	1 566 401	1 607 701
<i>Befolkning per 31/12</i>	124 094	124 094	125 104	126 288	127 324	128 175	128 975
<i>Kronor per invånare 21-64 år</i>	11 240	11 720	11 539	11 746	11 981	12 221	12 465
<i>Förändr % kronor/inv 21-64 år</i>	3,1%	4,3%	5,6%	1,8%	2,0%	2,0%	2,0%
NHO	1 075 114	1 135 610	1 164 340	1 183 428	1 216 999	1 249 636	1 282 584
UAN	319 747	318 776	279 185	299 982	308 492	316 765	325 117
Procentandel av totalen	45,7%	45,5%	47,1%	47,5%	47,9%	48,3%	48,7%
<i>Befolkning 65 år och äldre</i>	1 725 545	1 772 243	1 882 743	1 942 435	2 026 923	2 119 522	2 221 408
<i>Befolkning per 31/12</i>	32 791	32 791	33 900	34 926	35 852	36 866	37 802
<i>Kronor per invånare 65+ år</i>	52 623	54 047	55 538	55 616	56 536	57 493	58 764
<i>Förändr % kronor/inv 65+år</i>	-1,9%	2,7%	0,8%	0,1%	1,7%	1,7%	2,2%
ÅLN	1 725 545	1 772 243	1 882 743	1 942 435	2 026 923	2 119 522	2 221 408
Procentandel av totalen	1,5%	1,6%	1,4%	1,4%	1,4%	1,4%	1,4%
<i>Färdtjänst</i>	56 020	62 973	57 616	58 699	60 585	62 537	64 538
<i>Befolkning per 31/12</i>	205 199	205 199	207 406	210 040	212 534	215 079	217 611

Ekonomiskt beräkningsunderlag 2015-2018					Bilaga 9		
			2014	Budget	Plan	Plan	Plan
	Beslut	Nämnd	KF budget	2015	2016	2017	2018
Politisk verksamhet	1						
Budget 2014 KF beslut			81 226				
Beräknad bas				81 226	83 779	85 603	87 469
Kommunbidrag inkl. beslut				83 779	85 603	87 469	89 375
Summa beslut Politisk verksamhet	1			2 553	1 824	1 866	1 906
Summa Tillägg/avdrag				1 900	0	0	0
Allmänna val och EU-val 2014	VE 2011-2012	VLN		-3 400			
Tillägg för allmänna val och EU-val 2014	VE 2014	VLN		-900			
Ny nivå politikerarvoden	VE 2015-2018	KS		5 800			
Ny kostnadsfördelningsmodell	VE 2015-2018	ÖFN		400			
Sänkt Po pålägg				-254	0	0	0
Volymförändring				137	146	151	153
Uppräkning				771	1 678	1 715	1 752
Infrastruktur, stadsutv, skydd							
Budget 2014 KF beslut			522 641				
Beräknad bas				522 641	602 969	642 455	676 491
Kommunbidrag inkl. beslut				602 969	642 455	676 491	700 919
Summa beslut Infrastruktur, stadsutv, skydd	2			80 328	39 486	34 036	24 429
Summa Tillägg/avdrag				70 808	20 106	13 343	2 782
Nedskrivning med 75 mnkr ger lägre kapitalkostnad	VE 2015-2018	GSN		-4 100			
Täck intäktsbortfallet p-verksamhet	VE 2015-2018	GSN		22 000			
Förändrad redovisningsprincip: trädutbyte blir kostnad	VE 2015-2018	GSN		3 000			
Vinterväghållning	VE 2015-2018	GSN		15 000			
Drift och underhåll i gata, park och natur	VE 2015-2018	GSN		15 000			
Förstärkning ÖP samt Ek/Upph	VE 2015-2018	KS		4 900			
Ökad ambition bostadsbyggande	VE 2015-2018	PBN		3 000			
Ökad ambition strategisk planering	VE 2015-2018	PBN		5 000			
Kvalitetssatsning	VE 2015-2018	RÄN		800			
Förstärkning av miljö-, klimat-, jämställdhetsarbete samt besöksfrämjande åtgärder	VE 2015-2018	KS		3 000			
Kapitalkostnader för investeringar	VE 2015-2018	GSN		3 208	20 106	13 343	2 782
Sänkt Po pålägg				-1 832	0	0	0
Volymförändring				6 105	7 177	7 690	7 958
Uppräkning				5 246	12 203	13 003	13 689
varav Vinterväghållning			33 263	48 991	50 566	52 195	53 865

Fritid och kultur								
Budget 2014 KF beslut				433 722				
Beräknad bas					433 722	452 695	467 878	489 013
Kommunbidrag inkl. beslut					452 695	467 878	489 013	520 387
Summa beslut Fritid och kultur	3				18 973	15 183	21 135	31 374
Ombudgetering från IFN till GSN Bidrag till Upplandsstiftelsen		IVE 2014	IFN					
Summa Tillägg/avdrag					10 630	0	5 000	15 000
Gränby sportfält driftskostnader		IVE 2013	IFN		1 500			
Uppsala Arena, senareläggning ett år		IVE 2014	IFN		15 000			
Uppsala Arena, senareläggning		IVE 2015-2018	IFN		-15 000		5 000	15 000
Tillägg Sävla kulturcentrum		IVE 2014	BUN		4 130			
Fredsåret		IVE 2014	KS		-3 000			
Kultursatsning		IVE 2015-2018	KTN		3 000			
Idrottshall Storstveta mm		IVE 2015-2018	IFN		5 000			
Sänkt Po pålägg					-1 375	0	0	0
Volymförändring					5 358	6 009	6 644	6 464
Uppräkning					4 361	9 174	9 490	9 910
Pedagogisk verksamhet								
Budget 2014 KF beslut				4 248 643				
Beräknad bas					4 248 643	4 337 702	4 477 403	4 638 788
Kommunbidrag inkl. beslut					4 337 702	4 477 403	4 638 788	4 808 010
Summa beslut Pedagogisk verksamhet	4				89 060	139 701	161 386	169 221
Summa Tillägg/avdrag					19 000	0	0	0
Förskolan ökning 1 procentenhet 2014:91%, 2015- : 92%		IVE 2014	BUN		14 300			
Ingen höjd servicegrad i fsk		IVE 2015-2018	BUN		-28 000			
Förskola 30 timmar i veckan för barn till föräldralediga och arbetslösa		IVE 2015-2018	BUN		20 000			
Färre elever än beräknat i gy-skolan		IVE 2015-2018	UAN		-11 000			
Minskade barngrupper i förskolan		IVE 2015-2018	BUN		20 000			
Ökade resurser till gymnasieskolan		IVE 2015-2018	UAN		7 500			
Lägre ersättningsnivå i gymnasiesärskolan		IVE 2015-2018	UAN		-3 800			
Sänkt Po pålägg					-13 177	0	0	0
Summa Volymförändring					40 770	51 908	70 429	74 947
<i>Förskola</i>					-960	-5 372	6 008	18 007
<i>Skolbarnsomsorg</i>					6 080	5 882	4 013	3 428
<i>Förskoleklass</i>					-4 166	5 594	-3 039	-4 049
<i>Grundskola</i>					65 472	51 323	54 071	44 263
<i>Obl särskola</i>					2 346	4 724	4 819	0
<i>Gymnasieskola</i>					-22 653	-6 944	5 861	12 373
<i>Gymnasiesärskola</i>					-6 630	-4 451	-2 270	0
<i>Vuxenutbildning</i>					1 282	1 152	965	925
Uppräkning					42 466	87 792	90 957	94 275

Vård och omsorg								
Budget 2014 KF beslut					3 999 877			
Beräknad bas					3 999 877	4 088 013	4 235 245	4 391 894
Kommunbidrag inkl. beslut					4 088 013	4 235 245	4 391 894	4 560 391
Summa beslut Vård och omsorg					5	88 136	147 232	156 649
Summa Tillägg/avdrag						7 400	0	0
Oförändrad ersättning till avtalslösa utförare					IVE 2015-2018 NHO	-14 000		
Tillgång till boende					IVE 2015-2018 NHO	-13 000		
Säkerställ beslut (god/skälig, inga dubbelbeslut)					IVE 2015-2018 NHO	-15 000		
Stark volymökning inom flera delar av verksamheten					SoL HSL LSS o ASS IVE 2015-2018 NHO	32 000		
LOV:a boende inom Lss					IVE 2015-2018 NHO	-3 000		
Säkerställ nivån på biståndsbeslut					IVE 2015-2018 ÄLN	-10 000	-9 000	-8 000
Förebyggande åtgärder/hemtagningsteam					IVE 2015-2018 ÄLN	-47 000	-20 000	-20 000
Lägre ökningstakt på sikt					IVE 2015-2018 ÄLN	0	0	-5 000
Pris- och volymökning över grundbudget					IVE 2015-2018 ÄLN	59 000	29 000	33 000
"Investera" i hemtagningsteam					IVE 2015-2018 ÄLN	8 000	0	0
Lägre pris för institutionsplacering:								
- konsulentstödda familjehem					IVE 2015-2018 SBN	-4 500		
- institutionsvård ungdom					IVE 2015-2018 SBN	-5 000		
- boende med tillsyn ungdom					IVE 2015-2018 SBN	-6 400		
- boende med stöd egen regi					IVE 2015-2018 SBN	-4 000		
Försörjningsstödet har planat ut men på en högre nivå än beräknat					IVE 2015-2018 UAN	16 300		
Sänkt Po pålägg						-12 418	0	0
Summa Volymförändring						53 836	64 756	71 180
Vård o oms äldre SoL, HSL						33 738	42 370	48 425
SOL, HSL funktionsnedsatta						2 837	2 911	2 523
Insatser LSS o ASS						10 554	10 603	10 479
Färdtjänst						678	699	725
IFO, vuxna						1 229	1 104	925
IFO, barn och ungdom						2 241	4 582	5 974
IFO, ekonomiskt bistånd						2 495	2 375	1 990
Familjerätt						64	112	139
Uppräkning						39 318	82 475	85 469
Särskilt riktade insatser								
Budget 2014 KF beslut					156 989			
Beräknad bas					156 989	162 399	166 882	171 255
Kommunbidrag inkl. beslut						162 399	166 882	171 255
Summa beslut Särskilt riktade insatser					6	5 410	4 483	4 373
Summa Tillägg/avdrag						3 000	0	0
Fler får feriarbete					IVE 2015-2018 UAN	3 000		
Sänkt Po pålägg						-493	0	0
Summa Volymförändring						1 321	1 211	1 015
Flykting mottagande						0	0	0
Arbetsmarknad						1 321	1 211	1 015
Uppräkning						1 583	3 272	3 358

Affärsverksamhet								
Budget 2014 KF beslut				3 983				
Beräknad bas					3 983	4 048	4 163	4 274
Kommunbidrag inkl. beslut					4 048	4 163	4 274	4 387
Summa beslut								
Affärsverksamhet	7				65	115	112	113
Summa Tillägg/avdrag					0	0	0	0
Sänkt Po pålägg					-12	0	0	0
Summa Volymförändring					37	33	28	27
Uppräkning					40	82	84	86

Kommunledning och gemensam verksamhet								
Budget 2014 KF beslut				165 344				
Beräknad bas					165 344	144 309	147 195	150 139
Kommunbidrag inkl. beslut					144 309	147 195	150 139	153 142
Summa beslut								
Kommunledning och gem verksamhet	8				-21 035	2 886	2 944	3 003
Summa Tillägg/avdrag					-22 000	0	0	0
Ny organisation		IV 2015-2018	KS		-25 000			
Förstärkning av hälso- och friskvårdsinsatser, varav 0,5 mnkr till jämställdhetsintegrering		IV 2015-2019	KS		3 000			
Sänkt Po pålägg					-438	0	0	0
Summa Volymförändring					0	0	0	0
Uppräkning					1 403	2 886	2 944	3 003

TOTALT								
Kommunbidrag uppdragsnämnder, Kommunstyrelsen, Valnämnden, Namngivningsnämnden								
Budget 2014 KF beslut				9 612 425				
BAS för beräkning					9 612 425	9 875 915	10 226 825	10 609 324
Beslut					263 490	350 910	382 500	402 960
varav Tillägg/avdrag/justering					90 738	20 106	18 343	17 782
varav tidigare KF beslut					27 630	0	0	0
varav reducering					0			
varav Sänkt Po pålägg					-30 000	0	0	0
varav Volymförändring					107 563	131 241	157 137	170 148
varav Uppräknig					95 189	199 563	207 019	215 029
varav Effektivisering					0	0	0	0
Totalt kommunbidrag					9 875 915	10 226 825	10 609 324	11 012 284
Summa beslut i KF budget 2015-2018								
Fördelat på verksamheter					Budget	Plan	Plan	Plan
<i>Politisk verksamhet</i>	1				2 553	1 824	1 866	1 906
<i>Infrastruktur, skydd mm</i>	2				80 328	39 486	34 036	24 429
<i>Fritid o kultur</i>	3				18 973	15 183	21 135	31 374
<i>Pedagogisk verksamhet</i>	4				89 060	139 701	161 386	169 221
<i>Vård och omsorg</i>	5				88 136	147 232	156 649	168 497
<i>Särskilda insatser</i>	6				5 410	4 483	4 373	4 418
<i>Affärsverksamhet</i>	7				65	115	112	113
<i>Kommunledning o gem verksamhet</i>	8				-21 035	2 886	2 944	3 003
Summa per verksamhet nya beslut					263 490	350 910	382 500	402 960

Investeringar och Borgensram/låneram 2015

Belopp i mnkr

Bilaga 10

Bolag	2015		
	Investeringar	Borgens-/Låneram	Procentuell andel som lånefinansieras
Uppsalahem AB	1 125	777	69%
Uppsala Kommuns Fastighets AB	98	98	100%
AB Uppsala Kommuns Industrihus	78	0	0%
Uppsala Kommun Skolfastigheter AB	450	450	100%
Uppsala Kommun Förvaltningsfastigheter AB	43	43	100%
Uppsala Kommun Sport-och Rekreattionsfastigheter AB	150	150	100%
Uppsala Parkerings AB	120	110	92%
Fyrishov AB	60	0	
Uppsala stadsteater AB	2	0	
Uppsala Konsert och Kongress AB	4	0	
Uppsala Vatten och Avfall AB	280	140	50%
Uppsala kommun	540	387	72%
Summa	2 950	2 155	73%

Uppföljningsplan 2015

Bilaga 11

Uppföljning	Underlag	KLK skickar ut anvisningar	Underlag inlämnas till KLK	Beslutsinstans
Helårsbudget				
Uppdragsnämnder	Verksamhetsplaner, budget med komplettering		Augusti 2014 med registrering i Agresso senast februari 2015	Anmäls i KS
KS/ Gemensamma nämnder och produktionsstyrelser	Helårsbudget och produktionsstyrelsernas affärsplaner		December 2014 och registrering i Agresso senast februari 2015	Anmäls i KS
Helägda bolag	Bolagens affärsplaner och moderbolagets verksamhetsplan	Augusti 2014	Oktober 2014	Moderbolagets verksamhetsplan fastställs och dotterbolagens affärsplaner anmäls i USAB:s styrelse
Månadsuppföljning				
KS. Uppdragsnämnder, gemensamma nämnder och produktionsstyrelser	Månadsbokslut och avvikelserapportering från fastställd budget	Mall läggs ut på Insidan januari 2015	2 arbetsdagar efter månadsstängning av ekonomisystemet Agresso med undantag av augusti och december	Anmäls i KS
Komplettering i april				
KS, uppdragsnämnder, gemensamma nämnder, produktionsstyrelser	Uppdrag i IVE, övrig uppföljning	Mars 2015	Maj 2015	Juni i KS
Helägda bolag	Helårsprognos dotterbolag och moderbolag	Mars 2015	Maj 2015	Fastställs i USAB:s styrelse
Delårsbokslut/aug				
KS, uppdragsnämnder, gemensamma nämnder, produktionsstyrelser	Delårsbokslut, helårsprognos, inriktningsmål i IVE, direktiv, övrig uppföljning	Juni 2015	September 2015	Oktober i KS, delårsbokslut i KF, helårsprognos anmäls i KF
Helägda och delägda bolag	Delårsbokslut, helårsprognos, prognos över uppfyllelse av ägardirektiv och avkastningskrav	Juni 2015	September 2015	Oktober i USAB:s styrelse, delårsbokslut i KF, prognos anmäls i KF
Helårsbokslut				
KS, uppdragsnämnder, gemensamma nämnder, produktionsstyrelser	Årsbokslut och uppföljning av policyer, planer, inriktningsmål och samtliga uppdrag och direktiv.	November 2015	Januari/februari 2016	Årsbokslut i KS och KF mars till april 2016
Hel- och delägda bolag	Uppföljning av verksamhet och förvaltningsberättelse, ägardirektiv, avkastningskrav, policyer	November 2015	Februari 2016	Mars/april 2016 i KS, april i KF